

Carpații

Depoziție legal: M. 8.127-1956.

Director: Aron Cotrus + REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

STIRI • FAPTE

CUTIA CU SCRISOARI

O SCRISOARE A PRIOTULUI VASILE
BOLDEANU ADRESATA DOMNULUI NECULAE

PENESCU
NUET Stimate Domnule Penescu,

Indurerei sufleteste de ultimul atac la persoana d-estră din articolul "Conse-tatari" publicat in revista "Carpații" d la Madrid, N° 8 - Ianuarie 1978, vă strâng mâna in numele Mișcării Legionare pentru Apelul Dv. "O datorie majoră" și anume in numele Mișcării Legionare pe care am cunoscut-o și o cunosc eu, nu așa de rezistenței din "Carpații" dela Madrid, mai adnug că la inițiativa D-vestră in legătură cu constituirea unui Comitet National Român, v'am promis in scris, ajutorul meu, in calitate de român, față de ignominia din "Carpații" dela Madrid, mă leg să ajut și ca legionar cu mari răspunderi pe trecut, și anume pe trecut, cu examenul trecut in fața Tribunalului dela Paris in anii 1972-77 ("La Riposte" 1976).

In privința trecutului de reziliență și conlucrare între partidele politice M. Tărănesc, N. Liberal și Mișcarea Legionară am multe lucruri bune de spus, încât nu e nevoie de certificatele celor care cunosc trecutul din even, din slogan, din vie sau din alergare după năluca.

Al Dvestră, cu deosebită admirație pentru neobosită dorință de a face, ce se poate face pentru șarmantul popor român pus in lanț și sub jug.

PR. VASILE BOLDEANU

Paris, 25 Martie 1978.

INSEMNARI PE RABOI

de Faust Bradescu

C AND in răspunsul meu din CARPATII (Constatarii) la articolul dlui Penescu (O datorie majoră) am afirmat că legionarii care au acceptat "principiile" așa zise democratice, impuse pentru a se putea crea un Comitet National in exil S'AU DESPINTAT MORAL, am atins un adevăr pe care atitudinea părințului V. Boldeanu îl confirmă, in mod trist, in clipa de față. Printr-o scrisoare scurtă, dar plină de probleme grave pentru cei ce au un cuvânt de spus in privința fondului ideologic și-a viitorului legionar, părințele Boldeanu aduce omagii dlui Penescu in numele Mișcării Legionare, vorbește ca și cum ar fi mentorul exilului legionar și da in tarbă atât pe autor cât și pe cei care nu vor să se supună părerilor actuale ale S. Sale.

Acastă scrisoare, manuscrisă și cu siguranță "foarte personală", a apărut totuși in publicația B.I.R.E. din Paris, însoțită de un comentariu extrem de vulgar la adresa mea. Nu voi răspunde celui ce-a întocmit comentariul. Ar însemna să mă înjosesc și să cobor la nivelul celui care l'a gândit și pus pe hârtie. El va veni rândul atâdăstă, cu siguranță.

Inainte de toate merită felicitari dl Penescu care n'a pierdut ocazia să-l bage la apă pe părințele Boldeanu. Publicarea unei astfel de scrisori — a gândit foarte bine cei ce o primesc — nu putea decât să-l aducă servicii:

- lega și mai mult pe părințele Boldeanu cauzei Dsiale;
- demonstra vechea legătură, prin promisiuni scrise, dintre părințele Boldeanu și Ds;
- putea înșușa pe legionari prin gura altui legionar;
- întărea zăvania;
- putea verifica gradul de supunere a fricțiunii disidente față de planurile politice ale Dsiale.

Nu știm dacă "asentimentul" preotului legionar la publicarea scrisorii contra camarazilor săi a fost dat cu bucurie sau sub presiune. Secretul e bine ținut. In orice caz, indiferent de adevăr, actul in sine constituie o victorie a dlui Penescu și-o lamentabilă capitulare a vechiului legionar.

• • •

Dar să revenim la scrisoarea cu pricina. Ea singura ne interesează, deoarece rândurile care urmează sunt adresate in mod special legionarilor vechi și noi, mai activi și mai puțin activi, dar toți pătrunși de sentimentul mândriei de a fi legionari și de a crede in preceptele legionare.

Așa cum se poate ușor verifica, am enumerat și-am comentat numai pașagi scris de dl Penescu, deci incontestabile, privite însă prin prisma legionară. Nu văd deci cu ce ași fi putut supăra urechea sau sufletul vreunui legionar de bună credință? Că pe dl Penescu sau alți poli-

(Urmează pag. 3.)

DIN TRIBULATIILE PARINTELUI BOLDEANU

Rot

EPRODUCEM scrioarea Pres Sfinției Sale, publicată în B.I.R.E. din Paris, no. 676 din 16 Aprilie 1978, prin care își îngăduie să asune anatema asupra robilor scrisului de la Revista CARPATII, din Madrid, sub pretextul: "Indurerat sufletește de ultimul atac la persoana Dădă din articolul "Constatare", publicat în revista CARPATII de la Madrid No. 8 - Ianuarie 1978 -", vă strâng mâna în numele Măscării Legionare pentru spelel Dos. "O datorie mare" și anume în numele Măscării Legionare pe care am cunoscut-o și o cunosc eu, nu așa ca rezistenții din CARPATII de la Madrid".

Înaintările abile, violența atacului împotriva CARPATII - lor, furia cu care o face și ditirambicile "Indurerări" ale Pres Sfinției Sale pentru "victima huliganismului rezistenților" de la CARPATII, pe cât de nejustificată pe atât de absurdă, ne face să credem că - fără v'o dorim - am stricat ceva din combinațiile politice plănuită cu Dl Nicolae Penescu și tragem concluzia că cel care și creează trecutul "din svon, din slogan, din via sau din piergarea după năuci", e înuși Pres Sfinția Sa.

Domnul Nicolae Penescu lănașe idela creării unui nou Comitet Național Românesc în exil, bineînțeles "trăgând spuza pe turta" Dădă, la care, entusiasmă, Părintele Boldeanu a aderat întâi în scris ca Români și a subscris după "ignominia" celor de la Madrid și ca Legionari. Nu știm în care Legiune străină este încadrat, dar credem că ierarhia bisericească la care a ajuns după atâtă stuclum, îl oprește de a face "politica de partid dumească".

E curios cum Pres Sfinția Sa Părintele Vasile Boldeanu uită că cele două comitete românești în exil - cel al Dui Vopolanu cu fondurile Măscărilor Antonescu la dispoziție și cel în gestație de mai bine de un an al Dui Nicolae Penescu, fără fonduri-suferă de același păcat: 23 August 1944, stigmat pe fruntea lor ca participanți la trădarea de atunci și fier roșu de tortură pe trupul a milioane de Români, care nu pot uita.

Noi rămânem cu Guvernul de la Viena, de chintezenta națională, singura forță românească anticomunistă în exil, căci a continuat lupta cu două divizi împotriva cutropirilor sovietice a Tarilor noastre după trădarea regelui și a stielor partidei istorice, la 23 August 1944 timp de opt luni. N'a fost desființat niciodată. În ei pot intra toți Românii, atât legionari cât și nelegionari, care doresc sincer să lupte și să se sacrifice pentru bătaia cea mare: desrobirea Neamului.

Dacă Pres Sfinția Sa Părintele Boldeanu și unii dintre prietenii săi legionari, acceptă Omoarea pomenii diu Nicolae Penescu un locor în Comitetul preconizat, piătinduo cu Desonorea recunoașterii loviturii dela 23 August 1944, având-o și asumându-și răspunderea față de Neamul românesc, alături de noii tovarăși de drum, a dramei care agudule de atunci Tara, e treaba Sfinției Sale și a prietenilor săi, dar nici decum - nici în glumă-nu-i este îngăduit a o face în numele Măscării Legionare, al cărui exponenț nu e și de care, ca Sfântul Petru, s'a jepadat, oricâte ori nu i-a convenit manevrele sale ambițioase.

Pres Sfinția Sa are un temperament ghidus și ca atare, nestatornic, pretându-se cu dibăcie la jocul "uite popa, nuse popa".

Acum câteva luni a venit la Madrid, la "rezistenții" de la CARPATII cerându-ne să-i facilităm o întrevvedere cu Comandantul Horia Sima, cu intenția de a se reincorpora Măscării cu un grup de circa 80 de legionari disidenți, prieteni ai Sfinției Sale, conform discuțiilor avute în acest sens cu dl Georgei Demetrescu, la Paris.

Periclit de inițiativa Sfinției Sale, deoarece totdeauna am fost avocatul uitării a ce ne desparte și al unității în crezul comun al doctrinei Capitanului, am organizat o masă la mine acasă, întruna din serile următoare. În tâmplarea sau destinația au făcut ca în acea zi să se declare greva controlorilor serieni ai aeroporturilor spaniole. Comandantul neputând veni dela Barcelona, decât cu trenul în ziua următoare. Am luat masa în trei, Pres Sfinția, eu și soția mea, rămânând ca ulterior să stabilim telefonice altă masă, pentru a ne întâlni.

Probabil că Pres Sfinția Sa s'a supărat, s'a răgândit și o picat fără să mai dea vreun semn de viață, căutând site coboșării politice care i-au făcut să naufragieze în brațele diu Nicolae Penescu.

Sigur că "Legiunea" pe care Sfinția Sa o oferă atât de grațios și generos Diu Nicolae Penescu e același grup de 80 de prieteni legionari ai Pres Sfinției Sale, chibzuid Părintele că va avea mai multe avantaje astăzi cu cel dela 23 August 1944, decât cu Guvernul dela Viena, căruia, deal i s'a aliniat dela început și pe care i-a servit o vreme cu credință, astăzi îl renegă.

Ca unii care am rămas neclintii pe meterezele legionare - din 1932 Faust Bradescu și eu din 1933, camarazi de cuib - credem că putem da și certificate și verdicte, cu același competență ca și Sfinția Sa, dacă nu chiar mai mult, căci noi n'am schimbat niciodată de opinie pe parcurs, de atunci și până astăzi și nici nu umblăm cu "uite popa, nu e popa".

Personal îi fere, căci creștin fiind, trebuie să fac ce vize Popa din anvon și nu ce face Popa în afara lui.

6. I. 78
Mr. T. Popescu

Am primit articolul, Un episod... referitor la lupta asilului românesc pentru apărarea Bisericii noastre din țară. Căldă mulțumire. Cele auvenite s'au petrecut, la multe ani! Cu afecțiune, J. Moldoveanu

Mă mănănește doar ușurința cu care și renegă propriile gânduri și sentimente mărturisite pe cartea de viză a Pres Sfinției Sale, din 8 Ianuarie 1978, trimisă mie la Madrid.

TRAIAN POPESCU

Uicieni români îi pot supăra aluziile sau duritatea expresiilor, asta îi privește. Când au ocazia nu se dau în lături să ne lăbească și să ne insulte ca la ușa cortului. Dovada: sutele de epitețe ce ne-au fost atribuite în acești 50 de ani de existență și, ultra-recent, comentariul din BIRE, impus și dictat de "cineva", care gândește ca toți politicienii dinainte și de după război.

Dar să supere cele spuse de mine, pe un "Comandant legionar", pe un "legionar cu mari răspunderi pe trecut", și poate și pe alții de aceeași calitate, asta devine de-a dreptul o anomalie!

Ce-am spus în acele "Constatare" nu putea decât să le umple sufletul de bucurie. Un legionar avea curajul, în mijlocul atâtor compromisuri și lașități, să aducă în circuitul politic și să insiste asupra anumitor adevăruri pe care democrații noștri le ascuseseră până acum. Dar să vii tu legionar vechi, să dai cu parul în capul unui alt legionar PENTRUCA NU FACE POLITICA TA PERSONALĂ, și să "strângi mâna în numele Măscării Legionare" unui om politic, în fond adevărat, dovedește o formă de gândire incompatibilă cu concepția legionară, o alunecare spre cu totul lașitate din sfera noastră.

Scrioarea părintelui Boldeanu intruchipează această abatere fundamentală dela demnitatea mișcării, dela statornicia unui respect reciproc între legionari, chiar când nu sunt total de acord, și mai ales dela interesele imediate ale grupului pe care-l reprezintă.

1. Dela primul rând, S. Sa vorbește că-l "Indurerat sufletește de ULTIMUL ATAC la persoana..." diu Penescu. Pentru S. Sa, a nu fi de acord cu propunerile unui om politic, a o spune deschis într-un articol, a te opune chiar acestor propuneri în numele unei alte concepții pe care o crezi justă, înseamnă a ataca persoana cui?

Că di Penescu a fost Ministru alături de o droaie de comunisti, e un ATAC? A fost și n'o poate nega.

Că di Penescu a cunoscut toate atrocitățile comise împotriva legionarilor, toate minciunile și calomniile debitate contra Gărzii de Fier, etc. și n'a făcut un gest pentru a le combate, e un ATAC? Așa a fost, și așa s'a comportat.

Că di Penescu a așteptat 40 de ani pentru a găsi Legiunea o forță națională, cinstită și... "ne-naștă" (acum când are nevoie de ea) e un ATAC? Așa este și toată lumea o știe.

Si vine acum părintele Boldeanu "Indurerat sufletește" să spună că adevărurile care au costat viața a mil de legionari și pe care noi le amintim numai, constituie un ATAC împotriva diu Penescu! Deci, noi suntem niște ticăloși deoarece oțedim amintind curajul unui trist adevăr al unei epoci în care și părintele Boldeanu a avut de suferit. Curioasă atitudine din partea unui legionar "cu mari răspunderi pe trecut"! Or, de acest trecut era vorba și'n cele amintite de noi. Sub ce formă înțelege B. Sa să-i indeplinească aceste răspunderi, dacă nu apărând memoria celor căzuți pentru Legiune și stigmatizând pe cel care au contribuit la suferința și moartea lor?

Părintele Boldeanu comite un mare păcat când confundă argumentația și aluziile noastre cu un atac frontal împotriva unui om politic. Pe di Penescu nu-l atacăm, ci îl combatem politic pentru că nu avem alte principii decât ale Dădă, ATAT!

2. Erorile însă continuă: "Va strâng mâna în numele Măscării Legionare... pe care am cunoscut-o eu, nu așa ca rezistenții din CARPATII".

B. Sa face abuz de autoritate și de mentalitate egocentrică. Eu știu... eu cunosc... eu vă strâng mâna... S. a. m. d. Sunt expresii cunoscute în limbajul curent al unora care se cred atotștiutori și mai ales atotdominatori. E și cazul părintelui Boldeanu. Problema de caracter și nimeni nu i-o poate contesta. S'a certat mai cu toată lumea a îndepărtat de lângă el pe mulți din cauză acestui fel de a se comporta.

În cazul de față își dă din nou arama pe față. Strânge mâna cui? În numele M. L. fără să fie mandatarul ei și fără să consulte mișcar grupul din care face parte, oricât de supuși i-ar fi camarazii.

Din p. d. v. legionar faptul are mare importanță, deoarece ridică o problemă capitală: i-au aprobat sau i-au dezaprobat camarazii din grup când au aflat de această scrioară? Nuanță subtilă dar primordială. Nu se știe cum va evolua viitorul. Si într-o zi se va ține seama de altitudinea fiecăruia în acest exil și'n această luptă dusă de Mișcare. Dacă sunt de acord, țîerera lor e o dovadă. Dar dacă nu sunt și n'au marturial-o publică, se vor găsi într-o situație foarte nepăcută. Trăim într-o epocă de definire și curaj. E singura cale ce ne poate salva ca oameni și ca legionari.

3. Cât ce privește pe "rezistenții dela Carpați" și o fericire că aceștia nu au caracterul nestatornic al părintelui Boldeanu. Au și curaj și demnitate! S'au menținut ei se mențin pe linia Măscării apărând principile capitanului, asumându-și răspunderea unei atitudini de demnitate na-

țională și mândrie românească, pe care mulți o erită din motive de "tactica" imediată sau de "strategie" a viitorului. De 23 de ani publicația CARPATII, cu rezistenți ei bărbii și hărțuiți din toate părțile, a menținut nestinsă flacăra legionară, în timp ce alți frați de gândire ideologică își "insușiau principii" contrare Mișcării, din motive puțin laudabile. Așa că disprețul ascuns în denumirea dată acestor legionari nu-i alege. Din contra, îi înalță! Într'adevăr, au fost și au rămas singurii REZISTENȚI ai principilor legionare.

4. Mai departe, S. Sa insistă: "față de ignominia din "Carpați" dela Madrid, mă leg să ajut și ca legionar cu mari răspunderi pe trecut..."

A trebuit să trăim și acest dureros moment ca un vechi legionar preot și Comandant în organizație, să califice de "IGNOMINIE" un articol în care e vorba de suferințele legionare, se combate un trecut fieros în care noi am fost victime, se pune la punct îndrăzneala anumitor politicieni care ne-au frânt oasele înainte de război și vor să ne încalece și acum pe motiv că ei au relații cu democrațiile occidentale!...

Aș ruga pe toți camarazii legionari, din orice grup ar face parte, să relectează cu atenție articolul "Constatare" și să-și mărturisască în suflet de ce parte se află ignominia. De partea autorului care pune în relief câteva adevăruri mărturisite deabia acum de cel care le cunoștea dar tăcea chitic, sau de partea celui care întrebunțează termenul cu vădită intenție să facă plăcere cui? Așa să vadă consecințele acestei atitudini neceutate.

5. Precizează apoi părintele Boldeanu că va da concursul său "și ca legionar" întru realizarea operei idealizate de di Penescu. Nimic de zis! Dar un legionar încadrat și care se consideră permanent mobilizat în lupta Legiunii nu se poate aranja pe din afară, după circumstanțe și pe cont propriu într-o întreprindere care vrea să-i impună norme incompatibile cu doctrina legionară! Poate că în anumite grupuri izolate, rupte de matcă, asemenea procedee sunt viabile. În Mișcarea Legionară pe care noi o servim, acest lucru nu e posibil. Noi reprezentăm o forță, cea mai curată doctrină și cea mai activă în lupta pentru eliberarea neamului. De vom accepta vreedată să contribuim la constituirea unui Comitet Român în acest exil, va fi ca grupare politică naționalistă românească, cu doctrina și principiile ei, pe picior de egalitate cu toate formațiile ce-i vor da sprijinul întru salvarea neamului. Dar niciodată nu vom cobori până la acceptarea unor principii diferite. Le vom putea tolera, cu condiția să ni se accepte și ale noastre, până la întoarcerea în Tară, unde fiecare își va urma calea proprie.

Părintele Boldeanu și toți cei ce-l urmează pe acest drum, devin simple anexe ale unui Comitet care va voi să conducă politica exilului conform normelor celor ce l-au creat. Să nu se creadă nimeni mai dibaci ca politicienii eu care avem de-aface în acest exil. Numai grupul compact și solid în convingerile lui le poate impune. Individul loiat sau grupurile mici vor constitui o pradă ușoară. Vor fi întrebunțaiți, compromiși, înșiși și apoi eliminați. Iată ce-i așteaptă pe toți cei care n'au intuit încă înalțimea acestei deschideri de colaborare și perspective politice.

6. În plus, părintele Boldeanu, este preocupat de marile sale "răspunderi pe trecut". Deja expresia este bizară! Ce e ala răspundere pe trecut?... Înțeleg o răspundere în curs sau o răspundere pentru viitorul M. L. al neamului, al Bisericii, etc. Probabil, cum viitorul M. L. îl scapă complet, încearcă să se impună în jur prin aducerea continuu în discuție a acestor "răspunderi pe trecut".

Nimeni nu-i contestă acest trecut de luptă, când a jucat un rol important în Mișcare. Ne doare însă că n'a rămas pe aceeași traiectorie, care într'adevăr i-ar fi proiectat a viitor ca un mare șef legionar. Or, în lupta continuă a Mișcării ceea ce poate servi este răspunderea în prezent și angajarea pentru viitor cu toate riscurile. Nu se poate reclama respect și drept la conducere prin argumentul "răspunderilor din trecut". Aceste răspunderi sunt istorice, respectabile și importante, dar nu mai mult. Politica și angajamentele politice sunt pentru viitor. Să fie lăuate celor ce știu să susțină principiile și interesele M. L.

Viitorul nu poate fi și nu este de partea celor ce se acomodează pentru a salva mieii interese personale sau care văd lupta printr-o prismă timorată. Avem nevoie de energii și caracter puternice, nu de indivizi care, incapabili de a se menține pe poziția intransigentă a Legiunii și a înfrunta uraganul de ură ce o isbește în acest moment, fac apel la un trecut în care și-au îngropat viitorul.

7. Cu atât mai trist când leagă cu simpatie trecutul lor de trecutul unor partide care ne-au dăgănit, ne-au disprețuit și ne-au călăpăit. Mă întreb cu nedumerire care dintre legionari ar avea ca B. Sa, "multe lucruri bune de spus" despre aceste organizații politice? A uitat oare părintele Boldeanu când cânta cu toți focul o anumită strofă

dintr-un cântec legionar, care le spunea pe nume tuturor terminând.

... "Tâlhariilor, tâlhariilor!"

Cam atâtea sunt amintirile ce avem despre aceste partide pe care în clipa de față le stimează atât de mult S. Să părintele Boideanu, Comandant legionar și vechi luptător... Să nu ni se aducă în balanță "Pacul cu Monie"! Alina era situația atunci, iar Căpitănuț făcea o politică mai-jor în care impunea vederile M. L. Nu venia să "adopte" principiul strelin doctrinei noastre, nici să conlucreze umil cu membrii Partidului Liberal și al Partidului Socialist (fie el și Democrat). Iar dl. Penescu de azi nu poate fi comparat cu bătrânul Maniu de ieri, oricâte eforturi de bunăvoință am face pentru a-l tâmia cu stătea ifose și a-l declara un "ec plus ultra" al exiliului românesc. Toate atitudinile au o limită. Se pare că părintele Boideanu nu are sensul acestor limite. Jonghează cu sie după cum bate viața sau îl impun interesele.

Pentru a pune capac argumentației asupra celor scrise în "Constădi" S. Să afirma că "nu e nevoie de certificațiile celor care cunosc trecutul din tron, din slogane, din via sau din alegerea după nădud".

Încă o frasă nenorocită!

Sper că nu ne contestă și calitatea de legionari nouă, acestor "rezistenți din Carpatii". Cam însă noi n'am fost "mari și vechi legionari", cum n'avem un trecut "istoric", cum am fost simpli luptători la ordinul celor mari, disciplinați și cu urechile deschise ca să înregistram "adevărurile" spuse de cei vechi, ne-am îmbogățit cunoștințele politice dela mentorii noștri, adică dela părintele Vasile Boideanu și alții ca S. Să, și atunci, s'ar desprinde, în aceste condiții, un surprinzător adevăr: dacă cunoaștem trecutul din evonuri, slogane, vise și nălcui, însemnează că acești mentori SUNT VINOVAȚI de proastele noastre cunoștințe istorice.

Pentru părintele Boideanu ar fi numai SVONURI că dl. Penescu a fost Ministru într-o formație guvernamentală plină de comuniști; SVONURI că n'a ridicat un deget pentru a apăra în 1938 elita legionară; SVONURI că a cunoscut toate catonmiile sădritie asupra M. L. și n'a scos o vorbă; SVONURI că partidul Liberal, pe care-l apăra acum, ne-a ucis mil de legionari; SVONURI că neînsemnatul Partid Socialist ne-a dușmănit și ne dușmănește și azi cu o ora de neînțeles. SVONURI că aceste partide politice democratice ne-au desfințat, de mai multe ori, ne-au prigonit și-au dat o mână de ajutor — cu satisfacție — la lovitura de Stat a generalului Antonescu, etc.

Toate sunt svonuri! Adevărul nu-l cunosc decât de Prea S. Să, și se pare c'ar îl ațitu! Tare am vrea să-l cunoaștem și noi!

Apoi, noi aceștia (după concepția părintelui Boideanu APROAPE ne-legionari) dar care menținem Mișcarea pe linia de plutare și ne conformăm principiilor căpitanești

de demnitate și sacrificiu, trăim din "slogane"!... Deet, tot ce-am învățat și respectăm, toată doctrina și istoria legionară nu sunt decât SLOGANE!... Tot ce-au spus Căpitănuț, Moța, Marin, Al. Cantacuzino și ceilalți înalțagi cu privire la partidele politice și mentalitatea lor sunt SLOGANE! Tot ce-am scris noi ca doctrină legionară — și care i-a servit așa de mult părintelui Boideanu în procesul cu LICA — sunt deasemenea SLOGANE!...

Câtă inconștiență și câtă perversiune! Numai cuvântul acesta în gura unui legionar, e o rușine. Legiunea și cei care cred în mistunea ei nu s'au condus și n'au întrebuințat NICIODATĂ sloganele. Dar sună prea frumos într-o scrisoare de desavuare a unor "dușmani" al M. L. că noi și de periere a unui "prieten" al aceleiași organizații, ca dl. Penescu, pentru a nu fi introdus în perfida enumerare.

Cât privește aluzia la visuri și nălcui, după care alergăm noi, incapabili de a realiza realismul, S. Să, e tot atât de ne în locul ei ca și restul. Aceste visuri și nălcui sunt toată speranța. M. L. și-a neamului în victoria românismului, în realizarea unei justiții sociale, în eliminarea oligarhiei ce ne-a adus în situația de azi, în distrugerea comunismului și n' a modificarea unei mentalități oportuniste ca cea a Prea S. Să. Îl urmă ca realismul de care face caz să-l aducă toate satisfacțiile lumesti, politice și profesionale, pe care le urmărește și să ne lase pe noi să ducem mai departe o luptă în care S. Să, nu mai crede. Să ne scutească de bu-nete-l intenții de a ne da lecții de constanță și capacitate de trăire legionară. Întreaga scrisoare e o negație a tot ce poate fi legionar!

9. Autorul unei astfel de mistive s'a desfințat ca luptător și ca personalitate legionară. A intrat în tagna oame-niilor fără mândrie personală și fără tărie sufletească, capabilă să-l mențină la înalțimea mistinei ce-și arogă. Pla-uludinea frazei de încheiere "Al Dăru cu deosebire admirație pentru neobosită dorința de a face ce se poate face..." este o dovadă întristătoare. E stilul omului umil sau lingvator ce se crede dibaci și diplomat.

În urma acestei scrisori, prost inspirată pentru autor, dar cu abilitate introdusă în circuitul exiliului de către cei vizat, ne întrebăm cum es cred camarazii Prea S. Să, puși în fața faptului împlinit? Se vor solidariza ei cu afirmațiile făcute în scrisoarea care le deschide o dilemă cumplită? Se vor desolidariza de greșelile autorului sau, în ciuda unor evidente strigătoare la cer, vor face bloc pentru a pune la punct "îndrăzneala" rezistenților dela CARPATII?

Aici e toată problema. De ea depinde o întreagă limpezire a situației în care ne găsim. Numai de ar da Dum-nezeu ca mințile celor interesați să judece la rece, fără patimă și fără ideii preconcepute.

De va fi nevoie, vom reveni.

Faust Brădescu.

RUGA LOGODNICEI

Doamne Adevărat:
Azi eu gând curat
în bine-am sperat;
după ce-am trudit,
cat la odihnă.

Doamne, vin la Tine
cu inima deschisă,
de nădejdi cuprinsă;
imi fac cercetarea
și imi spun rugărea.

Doamne, dă-mi putere:
să fiu sănătoasă
și merru voioasă.
Tu ajută-mi firea,
să-mi așung menirea.

Doamne, fii un mare bine:
cel ce mi-e departe,
să alba sănătate;
din mila Ta mare,
să fie-n bună stare!

Doamne, ascultă-mă rugă:
vreau c'a lui Iubire

să n'albă sfârșire
și-a noastră fericire
s'ajungă la 'mplire!
Doamne, Cel de Sus,

A toate Știutor:
să vii în ajutor
îngutului meu,
cum îl doresc eu!

Doamne, Tu cel Drept:
celui ce-l aștept
și îl țin la piept,
călăuzește-l soarta
și deschide-i poarta!

Doamne, Cel Puternic:
cu-a Ta bunătațe,
isbește-n răutate,
sparge opreșteș,
deschide priveștiș!

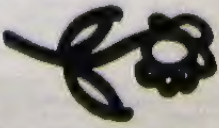
Doamne, ascultă-mi rugă:
de ei cinsit căta
la mine să străbată,

slobode-l umbiareș,
lărgeste-i cărare!

Doamne N'ielegător:
fă tot cu putință
cu a mea dorință,
pe lume 'ndreptățiță,
cu-a lui însoțiță,

să se n'afăptuiască,
merru să trăiască!

S. GÂRLEANU

RELATIILE ROMANO RUSE

III

DIMITRIE CANTEMIR

de N. S. GOVORA

ORMAL, Petru cel Mare a domnit între 1682 și 1725, adică 43 de ani. În fapt el a domnit numai 36 de ani, între 1689 și 1725. Tot formal, el a avut un co-lar, pe fratele său Ivan, până la moartea acestuia în 1696. În realitate el a domnit singur între 1689 și 1725. Dela 1682 până la 1689 erau doi frați, cei doi frați, Petru și Ivan, dar cine a condus destinațiile Rusiei în acest timp a fost sora lor Sofia, în calitate de regentă, și amantul ei prințul Golitin.

În timpul regentei Sofiei, Petru, minor, a trăit mai mult sau mai puțin, în exil. Un exilat supravegheat, asupra căruia s'au încercat câteva tentative, ambițioasă lui soră voind să-l îndepărteze și să conducă Rusia cu prințul Golitin, adică cu amantul. Deci timp de șapte ani, Pentru cel Mare a trăit îndepărtat de Moscova, cu mama lui, Natalia. A avut un profesor, Nikita Zotov, care l-a învățat să citească psaltrile, dar nu și ortografia. "La 17 ani, Petru nu știa încă să scrie corect și numai la această vârstă va învăța adunarea și scăderea, grație olandezului Timmerman" (Miloukov, I, 270).

Regenta da lui Petru și mamei lui atât de puțin, că Natalia era obligată să accepte ajutoarele date pe ascuns de către clerici. Copii fiind, Petru face cunoștință cu cartierul nemțesc al Moscovei, "Nemetskaja Sloboda", căruia l se spune cartier nemțesc, dar în realitate era locuit mai mult de olandezi decât de nemți. Denumirea de "nemțesc" se datorează probabil faptului că Rușii au avut totdeauna față de nemți un complex de sentimente care s'ar putea reduce la doua principale: teamă și respect.

În acest cartier intră în contact cu tinerii olandezi și începe să învețe ca un autodidact, fără profesori. Căci a învăța dela Zotov să citească psaltrile și de la Timmerman adunarea și scăderea, nu însemnează a avea profesori. E curios faptul că Nicolae Iorga, în cartea sa "Histoire des relations russo-roumaines", pag. 97, îl face pe Nicolae Milescu profesor al lui Petru cel Mare. Dealtfel, în acest timp, între 10 și 17 ani, Petru era atras către lucruri practice și nu teoretice. El căuta să învețe și a învățat cum se construiesc bărcile și cum se conduc. Îl preocupa arta militară și jocurile lui erau jocurile de-a soldații. Și-a făcut doua regimente, Semenowski și Preobrajenaki. Aceasta între 1690-1691. În 1692 nu-l mai interesa armata de uscat și se dedică total marinei, construindu-și o flotilă pe lacul Perejaslavl.

În 1694 organizează adevărate manevre în satul Kojukov, la care participă 30.000 de oameni. Pesunea sa era războiul.

În 1699 devine țar după o luptă strânsă cu regenta și amantul ei, în care iese învingător. Dela jocurile de-a războiul înalțea de a deveni țar și manevrele pe care el însuși le considera tot jocuri, trece la războiul adevărat. Petru cel Mare și-o consacra viața întreagă "măririi gloriei rusești", cum a spus-o unul dintre prietenii copilăriei și mai târziu curteanul lui, elvețianul François Lefort. Această mărire a gloriei rusești o putea obține numai pe calea armelor. Care erau dușmanii Rusiei, care era trebuia să-i atace? Turcii, Polonezii și Suedezii. Frimii atacați sunt Turcii. În 1695-1696 are loc așa numita campanie a Azovului. Dându-și seama că nu va putea pătrunde prin strâmtoarea Perekopului, întreprinde în care eșuase cu câțiva ani mai înainte Golitin, Petru se îndreaptă spre cetatea Azovului. El considera această campanie o simplă plimbare, adică o continuare a jocului de-a soldații. "Acest joc duce la dezastru. Tinerile trupe ale lui Petru se dovedesc incapabile de a lăsa parte la o luptă serioasă. Fortăreața Azovului respinge două asalturi succesive" (Miloukov, I, p. 279). Pentru a obține capitularea fortăreței, cetatea trebuie încercuțată pe partea mării, pe unde se aprovizionează. Dar vasele construite de el la Perejaslavl, nu sunt bune de nimic. Deaceia decide să construiască o altă flotă pe lacul Vorone. Dar, "metodele de asediu rămân puerile; se folosesc lovituri de tun și fum, fără mari rezult-

tate" (Miloukov, I, 279). Un alt autor, scrie: "Tânărul țar e prezent pretutindeni: comandă, încarcă tunurile, lansează bombe, înflăcărează soldații, dar asaltul contra Azovului nu este decât o întreprindere disperată de dile-tant: tunurile nu funcționează, bombele explodează prea devreme, ucidând pe asaltanți în loc să distrugă zidurile fortăreței" (Caterina a II-a și timpul său, de M. Lovatier-Sloman, p. 37-38). "Totuși Azovul sfârșete prin a capitula. Polonezii își bat joc de reprezentantul rusesc în țara lor, atribuind capitularea Azovului unui tratat și nu operațiilor militare. În orice caz, e o victorie" (Miloukov, I, p. 279). S'a vorbit și se vorbește de "geniu militar" al lui Petru cel Mare. Căitorii au un specimen. Le vom prezenta și altele.

După această victorie, Petru, sfătuit de curteanul lui, Lefort, consideră că a venit momentul să se arate Europei. O face tot în diletant. În 1697 întreprinde călătoria cu 200 de însoțitori. În această ambasadă, el figurează cu numele de Petru Mihailov, spune Miloukov, de "caporalul" Petru Mihailov, spune M. Lovatier-Sloman. "Sunt un ucenic, în căutare de profesori", spune el. Visitează Königsbergul, Riga, Mitau și Libau. La Königsberg are o întrevedere cu Frederic al III-lea. În Hanovra, la Kooenbrugge, se întâlnește cu prințesele de Hanovra și de Brandenburg. Acestor femei le arată mânăie bătătoare și se laudă cu cele 15 meșerii pe care le-a învățat în "Nemetkaja Sloboda". La 7 August sosește la Amsterdam și de acolo se duce la Saardam, dar jenat de curioșii care-l urmăresc, se întoarce la Amsterdam unde rămâne patru luni și jumătate, studiind construcția navală pe șantierele Companiei Indiilor olandeze. "Nu din necesitate, scrie el patriarhului Adrian, ci din scopul de a cunoaște arta maritimă și de a putea la întoarcere, ad triumfale contra înamici-cilor lui Ișua Christos și de a deveni, grație lui, liberatorul creștinilor" (Miloukov, I, p. 282). Pentru cel Mare a scris-o atunci, în 1697 ca un fanfanon, dar Miloukov, în 1932, adaugă fără să roșesească: "Astfel, înfrinduse în științele nautice, el nu încetase să aibă în vedere lupta contra Turcilor pe Marea Neagră și apărarea creștinilor oprimați" (op. cit., I, p. 282-283). După cum se vede, așa se scrie Istorici. Găind că Olandezii ignorase teoria construcției navale și că lucrasă fără metodă, se duce în Anglia, unde e primit de regele Wilhelm. Rămâne patru luni la Woolwich și Depford, pentru a culege date asupra construcției navale. Când vizitează palatul Kensington, se interesează mai mult de instrumentele destinate observării direcției vânturilor decât de tablouri. La 27 Aprilie revine în Olanda și trei săptămâni mai târziu pleacă spre Viena prin Clèves, Bielefeld, Halle, Leipzig, Dresda și Praga. "Pretutindeni, gazele sale se arăta foarte mulțumite de a scăpa de acest oaspete bizar și rău crescut" (op. cit., p. 283).

La Viena are o întrevedere cu împăratul Leopold pe care nu poate să-l convingă de necesitatea continuării războiului contra Turcilor. La 19 Iunie e nevoit să plece repede spre Moscova. Se revoltaseră strelcii. În drum se întâlnește cu regele Poloniei, căruia nu-l mai propune o alianță contra Turcilor, ci una contra Suediei. Ultime de Christos și de creștinii oprimați. Regele polonez August cade în cură, mai ales că Petru îl propune o sumă importantă de bani ca preț al alianței (100.000 de ruble). Revolta strelciilor e înăbușită cu brutalitate rusească. "Înterupându-și călătoria, sosește la 26 August la Moscova și ordonă o instrucție suplimentară, care este făcută cu ajutorul tuturor accesoriilor moscovite ale timpului: călăi, camere de tortură și anchete, aplicate cu cruzimea cea mai rafinată" (op. cit., p. 289). El, Petru, merge până acolo că invită pe străini să ajute pe călăi.

Odată ajuns acasă, ulla total pe "creștinii oprimați" și se pregătește să atace pe Suediei, în alianță cu Polonezii și Danezii. Mai mult, trimite la Constantinopol pe diacul Ukraincei, pentru a încheia pacea cu Turcii călăi oricât de diletant era voia să-și alba spatele asigurată. Cum tratativele se prelungesc, regele August al Poloniei și Frederic al Danemarcei sunt bătuți de tun și fum, fără mari resul-

nu se mișcă. Numai la 8 August 1700 li scoțese solul care-l anunța încheierea păcii cu Turcia și numai atunci își pormese și el armatele. Conșins că regele suedez e ocupat cu Polonezii și Danezii, pleacă și la acest război tot ca la o plimbare. Începe asediul Narvei, dar ca și Azorul, această fortăreață nu binevoiește să se predea. Și tot ca la Azov, constată că artileria lui nu valora nimic. Deodată află că regele suedez va sosi la Narva în 24 de ore. „Zăpăcirea lui este atât de mare, încât părăsește câmpul de bătălie și lasă ordine contradictorii generalului De Croi, angajat de curând. Carol al XII-lea atacă cu 8340 de suedezi, 40.000 de ruși (Milhoukov, op. cit., p. 302-303). În jumătate de oră, bătălia e pierdută. În afară de regimentele de gardă, toți soldații ruși fug. După înfrângere. Pentru plângere, e cuprins de dispreț și a gata să încheie pacea cu orice preț.

Se duce să-l întâlnească pe aliatul polonez la Birzi, la 26 Februarie 1701, unde se joacă... cheful omeric. Și în timp ce Carol al XII-lea urmărește pe polonezii dezlănțuți și deslațat regatul, Petru își reconstituie o armată și reușește să cucerească litoralul golfului Finlandei și al Livoniei. Dar regele polonez încheie cu Carol al XII-lea pacea de la Altranstadt, 8 Octombrie 1706. Și acum urmează celebra bătălie de la Poltava, care a făcut din rus un „mare general”. El adoptă atitudinea lăută cu o sută de ani mai târziu de Kutusov, adică se retrage, se retrage, distrugând totul în urma lui. Numai că această tactică nu a fost inventată nici de Kutusov, nici de Petru cel Mare. Se grabiseră să o inventeze cu mulți ani înainte... zăpăcit. Carol al XII-lea, atras de batmanul Mazaepa în Ucraina, e nevoit să se oprească o lună la Moghilev. Acest han a dus dublu joc, înșelând și pe unul și pe altul, dar la urmă acest dublu joc a fost mai defavorabil suedezilor, decât Rușii li consideră trădători și ca razbunare, i-au scos ei oșmentele de la Brăila. La Moghilev, Carol al XII-lea se oprește o lună pentru a aștepta pe generalul lui Loevenhaupt. Dar, acolo, bolile și foametea îl decimează armata. Atacă cetatea Poltava dar, ca o culme a nenorocului, Carol al XII-lea e rănit la picior. Petru cel Mare nu se grăbește: știe că are doi aliați: timpul și spațiul. Regele suedez e bătut și fuge spre Sud, refugiindu-se în „Bender, în Turcia”, spune Milhoukov, I, p. 345. Aceste puțințe cuvinte sunt foarte importante. Bender, în Turcia. Deci eterna teză rusească: nu a existat Basarabia, parte integrantă a Moldovei. Era doar o regiune dintre Prut și Nistru, se facea parte din Imperiul turcesc. Și încă, locuită de o populație slavă. Când au luat-o Rușii de la Turci în 1812, au luat o regiune a Imperiului turcesc și nu o parte din corpul Moldovei. Exilații ruși, în 1932, susțineau tezele de totdeauna ale Matusăniții Rossia. Dar să vedem ce zice alții. C. Glușescu evită să se pronunțe. Istoria României, III, p. 212, vorbește de Carol al XII-lea, „refugiat atunci la Varnița, în caisaua Tighinei”. Deci e vorba de o raia, adică de o provincie turcească. Nu ne puteam aștepta la altceva de la „Istoria” erculei Roller dar, mai mult decât surprinzător e faptul că în „Ritortice des relations russo-roumaines” de N. Jorga, citim la pag. 109: „Dar era aproape sigur în care înfrângerea de la Poltava avea să arunce pe Carol al XII-lea pe teritoriul turcesc aproape de fortăreața Benderului, smulșat în 1536 de Soliman Magnificul moldoveanului Petru Rareș”. E drept că N. Jorga spune că aceasta fusese cotea moldovenească în 1536-dată cam îndepărtată-dar oricum, e vorba de teritoriul turcesc deci de o redacție, cel puțin nefericită. Scriam în prima parte a lucrării noastre că redacțiile cărții lui N. Jorga s-fost puțințel grăbită și ne menținem aprecierile.

După Poltava, Petru își reminteste de „oprămiți” creștinii și se pregătește de război contra Turciei. „În Aprilie 1711, la Iaroslavl, în Galiția, încheie un tratat cu hășpodarul Moldovei Cantemir” (Mil, op. cit., p. 338). Deci la această pagină 336, Milhoukov spune că Petru cel Mare a încheiat un tratat cu hășpodarul Moldovei, deci există o Moldovă, una și înfrăgă. Și totuși, la pag. 336, citim: „Turcia, sustinută deasemenea de Franța, are contra ei toate populațiile creștine oprămite: Români (III), Sârbi, Bulgari, Greci, Armeni, care roagă Rusia să-l elibereze. Dar depărtarea eventualei lor protectorate, li face pe creștinii să se teamă de represalii turcești în cazul în care Rusia ar întârzi sau chiar ar renunța de a-l ajuta și le dătează o politică de duplicitate, catodată chiar perfidă: așa de exemplu politica șefilor creștin ai provinciilor dunărene Valahia și o parte a Moldovei, care antrenează pe Petru în campania de la Prut, dându-i o falsă speranță că ei, creștinii, nu vor ridica în spatele armatei turcești” (Milhoukov, I, p. 318). Lăsând la o parte faptul că exilații ruși vor să arunce vina dezastrului de la Prut în spatele „perfidilor” moldoveni și valahi, e importantă perfidia lor, căci, într-o lucrare istorică, neocotesc istoria. Dovadă că o neocotesc e faptul că vorbește de Moldova întreagă la pagina 336 dar la 318 vorbește doar de o parte, deci în tratatul din Galiția, Petru cel Mare a avut ca partener pe

hășpodarul unei părți o Moldovei și nu a întregii Moldove. Nu precizează, dar e fără îndoială că Milhoukov vrea să înșinuere, cu perfidia, că e vorba doar de Moldova până la Prut. E vorba de exilații ruși de după primul război mondial, dar se pare că și cei de după al doilea război mondial, sunt tot atât de perfidi. Ar fi bine ca Românii ce fac parte din diferite comitete și comitii anticomuniste alături de Ruși, să lase la o parte Hal să dăm mâna cu mâna și să fie atenți la eterna perfidia rusească, rușii cu Dumneșcu își dau mâna cu cei fără Dumneșcu când e vorba de interesele Matusăniții Rossia.

Înșăfășit, la Prut, Rușii sunt înecruți și Petru cel Mare scapă numai datorită corupției turcești, cumpărând cu bani grei pe generali turci. Prin tratatul de la Prut Rușii restituie cetatea Azovului, se obligă să dărâme fortărețele, se angajează să nu se mai amestece în treburile Poloniei și să lase în pace pe Cazaci. În plus își iau angajamentul să-l lase pe Carol al XII-lea să se întoarcă în țara lui. „Această aventură îl zdruncină prestigiul (lui Petru) în Europa și cheștiunea Orientului este amânată până la venirea pe tron a Ecaterinei a II-a” (op. cit., p. 344). Cheștiunea Orientului? Adică „eliberarea” creștinilor de sub jugul păgânilor, cheștiune din cauză căreia Rușii n-au putut dormi liniștiți până în 1918, când au descoperit „alți oprămiți”, pe proietarii — de data aceasta din lumea întreagă —, pe care ei, cu același desinteres și mădămăie, li ajută cu toate mijloacele, în special cu cel specific rusec, perfidia.

Rusia continuă războiul cu Suedia. Carol al XII-lea, rănit, înapoiat în Suedia, nu mai e același. În afară de unele nemulțumiri produse în interior, el are contra lui Rusia, Polonia și Danemarca și de partea lui Indiferența celorlalți — Austria și Franța — și, în plus, o altă perfidia, acela a Albionului. Ultimele total de „oprămiți creștini”. Petru cel Mare încheie în 1720 o pace perpetuă (III) cu Turcii, Anglia singură, de teama nașterii unei noi puteri navale, susține pe Suedeni, dar o facea în feul el de totdeauna, adică era gata să lupte până la... ultimul suedez. În 1721 se duceau tratative de pace între Rușii și Suedezii. Pentru a-l surprinde pe Suedezii, Englezii trimit o escadră în Baltica dar, sub ochii amiralilor britanici care nu îndrăznesc să se opună, coastele suedee sunt odăd în plus devastate de generalul rus Lascy, care arde trei orașe și 506 sate (op. cit., p. 358). Românii de la Londra ar trebui să mai citească puțină istorie.

Suedia e nevoită să semneze pacea de la Nystadt la 30 August 1721. Rusia primește „pentru totdeauna” Livonia, Estonia, Ingria, o parte a Karelii cu Viborgul, insulele Oesel și Dagoe; se lasă Suediei restul Finlandei și renunță să intervină în afacerile ei interioare (III); locuitorii provinciilor cedate Rușiei își vor păstra drepturile de care se bucurau sub regimul suedez și libertatea religioasă; cei care au proprietăți și le vor putea păstra, cu condiția de a deveni supăși ruși!!! Nu i se pare cititorului că înălținește termenii de care a mai auzit în 1944? E clar că Rușii, de la Petru cel Mare, în materie de politică n-au inventat nimic; celace e curios e că ceilalți n-au priceput și continuă să nu priceapă nimic din învățămintele istoriei.

Dar iată că dragostea pentru „creștinii oprămiți” nu-l lasă din nou să doarmă. Cum pentru cel din Balcani nu mai putea face nimic, deoarece încheiasse pace eternă cu sultanul, adică cu oprămitorul, a început să caute oprămiți în altă parte. „În același timp a intrat în relații cu Vakhtang, prințul Georgiei și a-l interesat pe unde trăiesc Armenii: ei s-ia că cele două națiuni sunt creștine și s-ia cheștează deja planul unui protectorat” (I, p. 360). Milhoukov se înșela când la pagina 338 scria că prințe ceilalți care se rugau de țarul Rușii „să-l elibereze” se găseau și Armenii. Iată că la pagina 360 scrie că mult mai târziu Petru s-a interesat unde trăiesc Armenii, deci la 1710 nu puteau Armenii să-l roage să-l elibereze, deoarece țarul nu auzise încă de ei. Aceasta, spre norocul lor. Norocul începe atunci când Petru s-ia de ei și, mai ales, s-ia că sunt creștini, deci au nevoie de „protecția” lui. Și cum i-a găsit, a și început să-l mistuie fiecare creștinășcă și începe războiul. Cu reprezentantul Persiei, țarul semnează în 1723, la Petersburg, un tratat prin care se angajează de-a ajutora săi militari noulii șah al Persiei, Tahmasib, cu condiția de a i se da pe veci, Derbent, Baku și provinciile Ghilan, Mazanderan și Astrabad. „Cucerirea pe care o inaugurează nu se va termina decât un secol și jumătate mai târziu” (I, p. 362). Milhoukov uită să ne spună că această cucerire se făcea spre binele „oprămiților”.

Istoria sau mai bine nu o anumită istorie, n-a premeritat un alt Petru cel Mare, ca extraordinar organizator. E cunoscută tăierea hărbilor. Dar și aici a fost un dilant. Plan conceput? Doamne ferește. Înapoiat din prima călătorie în străinătate, Petru nu se duce la palat, la soția lui, ci în Nemetskaya Siboda, la Ana Mona, metresa lui nemțoaică, care fusese odinioară metresă a prietenului lui.

Lefort. El nu se oprește la Kremlin, nu se duce să se închine în fața icoanei Fecioarei Maria Tverakala și nici la moastele celorlalți sfinți moscoviți, ci petrece o parte a nopții cheștind rușești la Lefort iar ceilalți parte făcând același lucru cu regimentele de gardă la Preobrajenskaya. În ziua următoare, în cursul primei recepții, li foarfece și începe să ale bărbile notabililor, printre alții pe acela a generalismului Șein și a printului Rodomanovski care tocmai judecase în mod sever pe un ambasador petrucesc — și raseze barba” (I, p. 360). Iată un mare împărat, un mare general, un mare reformator, tăind bărbile supușilor, după o noapte de cheșt monstrul. Dar cinci zile mai târziu, picilești de a o face și înșuși pe bărbierul, li generalismului Șein acasă, înărcinează să o facă pe bărbierul pe mădămăie!!!

Reformele lui administrative? Milhoukov împarte domnia lui, din acest punct de vedere, în trei perioade: 1) Distrugerea, 2) Hoarul, 3) Reconstrucția. În goană venică după bani-ca și alți oameni politici geniali plătea sume exorbitante în afara granițelor, regele polonez fiind unul dintre beneficiarii-a recurs la toate trucurile posibile și imposibile. Celace s-ar numi alți plângă, adică tragera fără socoteală a bilețelor, a făcut-o „cu succes” Petru cel Mare, li vremes lui. Cum pe atunci nu erau bilete, Petru aduna monedele, le topea și le scotea din nou, cu aceiași valoare, dar cu o greutate, natural, sensibil scădută. Ar fi multe de discutat și de studiat în această latură „genial organizatoare” a lui Petru cel Mare, dar editorul, ca un tiran, îmi spune: scurt, scurt, cât mai scurt.

Dar acest dilant pe toate planurile, merită totuși să fie numit Petru cel Mare. Pentru că el este un punct de plecare: este punctul de plecare al actualiei formidabile forte rusești care amenință lumea. El a dat Rușilor convingerea că sunt tari, că sunt mari, mai ales dacă ești cu speculeze albișciunea și micimea celorlalți. Reprezintă Rușii o forță extraterestră, capabilă să hipnotizeze pe ceilalți? Era capabil Petru cel Mare să hipnotizeze pe regele polonez, pe sultanul turcesc, pe împăratul Austriei? Nici decum. Cu indiferență — regele Franței, împăratul Austriei — nu și pierdea timpul. Pe cel cărora le plăceau armiile — regele Poloniei, demnitarul Porții — li cumpără. Pe ireductibili — Carol al XII-lea — li hipnotiză Stalin pe Churchill și pe Roosevelt? Nici de cum. I-a subminat cu agenții introdusi în anturaj. Dându-i seama de imensa forță pe care o reprezenta iudaismul, a atras-o în mrejele lui. Când s-a considerat destul de puternic, a devenit antisemit. Căci țara iudaică a contribuit în mare măsură la întărirea imperialismului moscovit inițiat de Petru cel Mare. Astăzi moscoviții hipnotizează seci de milioane de cetățeni de pe glob, futurând flumura roșie și înșelându-i pe toți cu prețina desinteresare rusească, cu venicia inclinare moscovită de a apăra pe „oprămiți”. În fond toată această tragicomedie acoperă imperialismul rusec inițiat de Petru cel Mare. Ursul se apropie de prășcă amenințător. Cei de departe — Franța, Austria — se gândeau că ursul nu prezintă nici un pericol pentru ei, grație distanței, Anglia, ca totdeauna, eluța să-l combată împingând pe alții să moară în cailalți, cei apropiați, erau ferociile lui Dimitrie Canmri: lipșiți de cei mai elementari instincte de conservare. Cele mai teribile feruci au fost Polonezii. Prinsăca lor era cea mai apropiată, deci cea mai amenințată și totuși, nu numai că n-au combătut ursul, ci l-au ajutat. Eluștea poloneză, atât de deficientă în tot cursul istoriei lor, în timpul lui Petru cel Mare, s-a arătat sub orice critică. Nenorecările, marile nenorecări ale Poloniei, își au punctul de plecare în epoca lui Petru cel Mare. Atât de inconștiență a fost conducerea poloneză în acele timpuri, încât ne întrebăm dacă Polonia nu și-a meritat soarta. Să fie o simplă coincidență faptul că Dimitrie Cantemir, în cartea, lui Descriptio Moldaviae, atunci când vorbește de această pașare hipnotă total de instinctul de conservare și care se cheamă ferucă, li da pentru defectul surzeniei și traducera în poloneză, adică grupă?

De relațiile Țărilor Românești cu Petru cel Mare, Istoria Milhoukov vorbește puțin, căutând doar să arunce vina dezastrului de la Prut asupra celor doi domnitori, Constantin Brâncovanu și Dimitrie Cantemir. „În April 1711, la Iaroslavl, în Galiția, Petru încheie un tratat cu hășpodarul Moldovei, Cantemir” (I, p. 336). „Apoi se duce la Prut în fruntea armatei sale și întâlnește pe hășpodar la Iași” (I, p. 336). „În Balcani, raporturile lui Petru cu populațiile creștine și în special cu cele slave lui, de aici înainte, caracterul unei politici practice și directe. După fuga lui de pe câmpul de bătăie de la Poltava, Carol al XII-lea se refugiază în Bender, în Turcia, exilându-se contra Rușiei. În celelalte priveste (pe Petru), în Aprilie 1711 încheie un pact cu Cantemir, hășpodarul Moldovei. Printr-un acord secret, semnat puțin după aceea la Poltava, Brâncovanu, hășpodar al Valahiei, se înărcinează, în cazul când țarul

ar merge asupra Turciei, să rasecole pe Sârbi și pe Bulgari și să formese o armată de circa 30.000 de oameni: în plus el promisesă să aprovizioneze armata rusă; ca o contrapartidă, Petru se angajase să proclame independența Valahiei, sub protectoratul Rușiei. Decis să rupă cu Turcia, țarul, într-o declarație publică, vorbește de jugul care apasă pe Greci, Bulgari, Sârbi, etc., și printr-un manifest apăsă cheamă pe Munteșeni la lupta contra Turcilor. Această prima manifestare practică a fatmosului „Panlavism” rus, li obligă să dea asigurări Poloniei care se teme deja de planul țarului de a restabili Imperiul Orientului” (I, p. 343). Iată că din nou Milhoukov e confus, sau mai bine zis, vrea să fie confuz. În tot ce scrie de relațiile țarului cu Țările Românești, Milhoukov nu spune despre ele nici că sunt, nici că nu sunt slave. Și iată că vine din nou cu înșăfășiri. „În Balcani, raporturile lui Petru cu populațiile creștine și în special cu cele slave, iau de aici înainte, caracterul unei politici practice și directe”. Ori din toată expunerea și din celelalte a fost în realitate, relațiile directe le-a luat numai cu Brâncovanu și Cantemir, care nu erau slavi. Atunci? Dar mai spune că pentru a răscula pe Sârbi și pe Bulgari, se angajase Constantin Brâncovanu, deci Rușii nu au avut cu ei relații nici practice și nici directe. Pentru cititorul străin neprevenit, relese că Valahii și Moldovenii sunt slavi. Dar, repetăm, așa cum am arătat și în celelalte capitole, Istoria Milhoukov nu afirmă, ci numai înșăfășie. Cu afirmațiile precise s-a înșăfășiat, așa cum am arătat, Istoria Roller.

Petru li scrie generalului Gheremetev că hășpodarii li fac cunoscut că de îndată ce armatele rusești vor fi în teritoriile lor, ei vor trece de partea rușilor și vor răscula numeroasele populații contra Turcilor. Ca urmare, Sârbi, Bulgari și alți creștini se vor ridica la rândul lor contra Turcilor, unde venind alături de noi, alți răsculându-se în interiorul țării. În asemenea situație, vișturi nu va mai îndrăzni să treacă Dunărea, cea mai mare parte din trupele lui va intra în debandadă și se va răscula. Dar, dacă îndrăznim, Turcii vor trece Dunărea și creștinii nu vor mai îndrăzni să ne urmeze” (I, pp. 343-344).

În timp ce Gheremetev se găsește încă aproape de Iași, armata turcească trece Dunărea. Petru este înecruț cu armata sa de 30-40.000 de oameni, de o armată turcă-tărată de cinci ori mai puternică. Hășpodarul Valahiei se abține de a-l urma și nu lasă să treacă pe cei 19.000 de Sârbi să vina în ajutorul Rușilor. Numai grație corupției și lipsei de încredere a Turcilor în propria lor armată, înamicul se mulțamește prin tratatul de la Prut (1711) să împună Rușilor condițiile arătate mai înainte. Petru acceptă cu bucurie aceste condiții, el era gata să dea tot, chiar să cedeze orașul Pakov, cu condiția să păstreze Ingria și Petersburgul. Natural, această aventură zdruncină prestigiul său în Europa și cheștiunea Orientală este amânată până la venirea la tron a Ecaterinei a II-a (I, p. 344).

Și aceasta e tot sau aproape tot. Mai găsim la pagina 347 notația următoare: „După experiența de la Prut el (Petru) știe ce însemnează a încerca aventura cu urșință și de a se încrede în aliați”. Dar din aceste puțințe notații sunt date suficiente pentru a trage concluzii importante. Istoria Milhoukov evită să fie clară în celelalte priveste origina Țărilor Românești și în special a Moldovei. Carol al XII-lea se retrăsează la Bender, în Turcia. E constantă teza rusească că în 1812 Rușii au luat Basarabia de la Turci și nu de la Moldoveni. Am văzut că o mână de ajutor li întinde Istoria lui Roller și, din nefericire, li mai mîșcă măsură, înșuși N. Jorga. Istoria Milhoukov evită să vorbească de clauzele tratatului încheiat de Petru și Cantemir. Vorbește numai de acele acorziuri secret încheiate între Brâncovanu și țarul rusec, prin care se angajează să proclame independența Valahiei. Deci Milhoukov evită să vorbească de Basarabia. Și deaceia găsește mult mai prudent să treacă condițiile acestui tratat sub tăcere. Cititorul francez va fi indus în eroare de această tactică rusească.

S-ar putea crede că a vorba numai de trei volume de istorie care, după redacție de o formidabilă echipă de profesori universitari ruși sau pro-ruși, nu vor avea nici o influență asupra fraților noștri francezi. Dar cititorul se înșală. Dacă examinăm reclama făcută de Editura Payot în cartea „Caterina a II-a și timpul său” de M. Lavater — Steman, în 1932, va găsi 26 de cărți de istorie rusească. Și aceasta numai într-o editură! Desigur Rușii sunt niște înapoiași, se ocupă de probleme minore, de probleme istorice. În care să se combată tezele false ale Istoriei rusec scrise în România? Câte cărți s-au scris în exil? Istoriile rusec în România? Câte cărți s-au scris în exil? Istoriile rusec în România? Aspect des relations russo-roumaines” publicate la Paris și redactate de o echipă de istorici improvizati, ce alte cărți s-au mai scris? Spunând vreau să spun că nu sunt istorici de meserie. Ca un omagiu le dau numele tuturor componentilor acestei echipe: O.

Ciorănescu; C. Filii; R. Florescu; D. Gherman; A. Gorjiu; M. Korne; N. Neculea; A. Mădăru, A. Șaga. Au mai scris cărți de istorie doar Dnii Pămlil Șelcaru și Ion Dumitru. Și câte cărți de filosofie? Cu toptanul. Cărți extraordinare, apreciate de străini, toți perfect. Dar cititorul străin grație acestor mini scriitori ruși sau prorui, învală că Basarabia a fost luată de ruși de la turci, că Români sunt toți slavi, în special Moldovenii și. Într-o zi, când rușii se vor hotărî să ocupe, într-o primă etapă, Moldova, Occidentalii vor strânge din umeri. De la savanții români să aflat doar chestia logodnel scorpionilor. Și toate publicațiile românești — prin posturile de radio au aflat și cei din Târă chestia cu logodna scorpionilor — se întrec în osanale la adresa celor c-o lămuruse pe Occidentalii în misterele budismului și șamanismului. Când cineva are curajul să protesteze, o consideră în cel mai fericit caz un iconoclast, un turburător al armoniei exilului, dacă nu desdreptul un nebul.

Dar să vedem acum ce spune C. C. Giurescu și, în special, Roller. La pagina 414 a cărții citite de noi, citim: Prin tratatul de alianță încheiat cu acest prieten la Luck (?), la 3 Aprilie, Moldova urma să cedeze hotarele de la Dunăre la Mare (!!!); domnia devenea ereditară în familia lui Dimitrie Cantemir; țarul trebuia să dea solda rusească pentru întreținerea unei oști moldovene de 10.000 de oameni și să nu cedeze trântă. După cum se vede, nimic de Basarabia.

Istoria lui Roller? La pag. 215, III, citim: "În preambulul, țarul arăta că la sub ocrotirea sa "poporul Moldovei", împreună cu celelalte popoare creștine, a căror luptă anti-otomană se angajase să o sprijine. Primele trei din cele 17 articole ale tratatului se referea la vicioasele relații dintre Moldova și Rusia; domnul va fi pus credință țarului, iar la intrarea armatei rusești el se va alătura cu oștile sale în vederea luptei contra turcilor. Rusia se angajase să sprijine Moldova împotriva imperiului otoman. După izbîndă și eliberare, țarul și guvernul rusec nu se vor amesteca în treburile interne ale țării care va fi cîrmuită de Dimitrie Cantemir și de urmașii lui. Țarul va interveni numai în cazul cînd unul dintre domnii Moldovei s'ar îndepărta de Rusia și de ortodoxie (!!!). În articolul 5, țarul declară că anulează orice alte făgăduieli ce ar fi făcut cu privire la tronul Moldovei. Articolul 4 precum și articolele 6-9, ale tratatului asigură domnia ereditară în familia Cantemir și garantează exercitarea nestînjînită a autorității domnești. În lipsa urmașilor direcți în linia masculină, tronul va reveni ramurilor colaterale. Domnul Moldovei va avea "toată" puterea: boierii și întregul popor sunt datori să asculte toate poruncile domnești. Deasemenea se confirmă stăpînirea de către domnie a tuturor orașelor și satelor din jurul lor (locala). Între atribuțiile domnești era și confirmarea privilegiilor boierilor, între care nu se găsea dreptul de judecată, deoarece alt articol al tratatului prevedea că dreptul de judecată în toată țara, îl va avea numai domnul. Boierii nu vor putea face apel la țar; fără învoirea domnului Moldovei, nici un boier nu va putea călători de la țar vreun privilegiu. Alte articole ale tratatului prevăd retrocedarea cetăților și teritoriilor cucerite de Turci în vremea lui Ștefan cel Mare și Petru Rareș". Precum se vede — și o a amenda ororabilă — Istoria Roller vorbește de retrocedarea cetăților și teritoriilor cucerite, dar se țerește să facă cea mai insignifiantă aluzie la Basarabia. În orice caz, și e surprinzător, îl întrec pe C. C. Giurescu.

În celelalte privitoare tratatului în sine, cu toate că fusese redactat de Dimitrie Cantemir care era un savant al timpurilor sale, se vede că Rușii își băgasera acolo cuvîntul lui Pelelea: țara cu Rusia pînă la interio, atunci cînd unul dintre domnii Moldovei s'ar îndepărta de Rusia și de ortodoxie. Petru cel Mare, ca orice rus de atunci și de mai tîrziu, știa că nu va respecta tratatul, că nu-l semna pentru a-l respecta și decetia îl introducea motivul pentru a-l putea călca; atunci cînd unul dintre domnii Moldovei s'ar îndepărta de Rusia și de ortodoxie, Rusia putea interveni. Ce însemnau aceasta o pricepe desigur orice Român, o pricepe chiar și filosoful, dar cum o poate pricepe un American, care nu-l cunoaște pe Ruși? Ce pricepe un American despre Ruși ne-a demonstrat-o Roosevelt la Teheran și Yalta.

Dar lăsa că, spre stupefacere nu numai a Rușilor ci și a tuturor comunistilor din lume, se descoperă niște manuscrise ale lui Karl Marx. Și lăsa că scrie Karl Marx: "Legăturile diplomatice dintre Rusia și Principatele daneze din 1719 cînd Petru cel Mare a încheiat un tratat cu Dimitrie Cantemir, domnul Moldovei:

Art. 1. Moldova va dobîndi întreg teritoriul dintre Nistru și Bugac. Toate cetățile așezate pe malul stîng al Prutului vor aparține de drept Moldovei.

Art. 2. Moldova nu va plăti nici un tribut Rușilor.

Art. 3. Domnul se obligă să lîna 10.000 de oșteni, plată cîtorva va fi acoperită de Rusia.

Art. 4. Rusia nu se va amesteca în afacerile țării și nici unul rus nu-l va fi permis să se căsătorească și să dobîndească moși în Moldova.

Art. 5. Titlul domnului va fi de Alteța Sa domn și singur stăpînitor al Moldovei, aliată Rușilor.

Dupa cum se vede, Karl Marx precizează că e vorba de Basarabia: teritoriul dintre Nistru și Bugac și toate cetățile așezate pe malul stîng al Prutului, celace Istoria Roller, cum era normal, evită să pomenescă. (Karl Marx "Însemnări despre Români, cu un comentariu de Pămlil Șelcaru, Edit. Carpații", p. 97).

"Moldova va dobîndi întreg teritoriul dintre Nistru și Bugac", este traducerea făcută de comisiunea rusească, în frunte cu profesorul Andrei Oțetea. Di Dionisie Gherman, în "Aspect des relations russo-roumaines", p. 225 traduce: "Moldova câștigă toată regiunea situată între Nistru și Dunăre, denumită Bugac". Aceasta este interpretarea dăse. Traducerea corectă, credem se găsește în cartea editată de "Carpații", căci ea reproduce traducerea făcută de Oțetea. Textul englez al lui Marx zice: "Moldavia shall acquire all the territory situated between the Dniester and the Budjak". Di Gherman dă o interpretare personală acestui pasagiu neclar al lui Marx. S'ar putea să fie cel just, dar oricum, chestia e controversată. Ar trebui ca istoricii noștri din exil să se aplice asupra acestei chestiuni și s'o lămurască. S'ar putea interpreta că Bugacul, în gîndirea lui Marx, nu intra în teritoriile ce trebuiau să fie cedate Moldovei. Această interpretare este falsă de la început, pentru că atunci cînd vorbește de cetăți, Marx spune: "All the fortresses on the left bank of the Prut shall belong, as of right, to Moldavia". Deci e vorba de toate cetățile. Și la stînga Prutului, cele mai importante cetăți Chilia și Cetatea Alba, se găseau în Bugac. Avînd în vedere importanța lor, cu mult mai importantă decît Tighina și Hotinul-nu ar fi exclus ca Petru cel Mare să fi plănuit o păcălire a lui Dimitrie Cantemir. În orice caz, stău toate teritoriile cît și toate cetățile, arată că Dimitrie Cantemir care redactase tratatul, se gîndise bine la toate, mai puțin doar la faptul că trata cu Rușii, pe care nu-l cunoaște. Trăise mult timp la Constantinopol și-l cunoaște bine pe Turci, dar nu-l cunoaște pe Ruși. În celelalte privitoare pe Ruși, îl era necesar lui Cantemir instinctul de conservare pe care nu l-a avut. L-au avut însă unii boieri, în cap cu Iordache Rosetti, pe care, Cantemir nu numai că nu l-a ascultat, dar l-a și dat pe mîna Rușilor!!!

Și acum să vedem ce spune Nicolae Iorga. Marele nostru istoric socotește că Petru cel Mare nu se gîndea deloc să se aventureze prin înșurăturile noastre!!! "Căci celace-l stătea lui mai mult la inimă era o altă cucerire, nu de teritorii locuite de frații săi ortodocși și slavi de la Dunăre și din Peninsula balcanică: ci cucerirea trecutului moscovit însuși în celace el avea de autocrație și mongol, occidentalizarea într-o formă germanică a provinciilor dispartate care formau imperiul său" ("Histoire des relations russo-roumaines", p. 98-99). Deci pe Petru cel Mare nu-l interesa cuceririle, sau în orice caz, îl interesau mai puțin decît organizarea, civilizarea, modernizarea, occidentalizarea într-o formă germanică a provinciilor dispartate care formau imperiul său. Deci un om pacifist. Ori îl contrazice pe N. Iorga însuși istoricii ruși, incultii panegiristi gen Milukov, care afirma toți că Petru a avut un singur gînd: mărirea gloriei Rușiei. Mărirea acestel glori n'o putea obține decît pe calea armelor. De la zece ani a început să se pregătească, la început jucîndu-se dea soldații, formînd apoi regimente. Abia instalat pe tron face o manevră la care participă 30.000 de oameni, cîfră enormă pentru acele vremuri. La tăierea bărbilor, deci la occidentalizare, a trecut numai după ce făcuse campania Azovului. Și în această călătorie în Europa, a călătat alături pentru un războiu contra Turcilor. Negăsind aliați contra Turcilor, a călătat și a găsit contra Suediei. El vota războiu cu orice chip, pentru mărirea gloriei Rușiei.

Fără cruciada contra Turcilor, continua Iorga. Incepută în 1683, poate n'ar fi luptat niciodată contra lenicilor sultanului și fără atacul lui Carol al XII-lea și complicațiile polonense n'ar fi coborît niciodată în aceste regiuni ale Niprului unde el a înălțat, cu Carol al XII-lea în retragere, trădarea lui Maaspe și o stare de lucruri care-l invita la o nouă acțiune contra imperiului otoman pe care-l făcea ilusă că-l va distruge dintr-o singură lovitură" (op. cit., p. 98).

Prin urmare, această cruciadă începută în 1683 l-ar fi obligat la campania Azovului, dar ce l-a obligat să caute aliați și să pomenescă cu războiu contra Suediei? În prima călătorie în Europa nu a călătat să studieze organizarea Olandiei, Angliei, Austriei, etc., ci din contra, a studiat arta navală. Cu ce scop? Războiul. Nici panegiristii lui Petru cel Mare nu au găsit, de altfel nici nu au călătat, o fibră pacifistă. Și lăsa că o găseste marele nostru istoric!!! Pentru cel Mare a călătat toată viața sa războiul cu Rumânarea. Ca urmare a "studierii" organizației Occiden-

tului, a lăsat doar bărbile notabililor imperiului. Pe Petru cel Mare, spune N. Iorga, nu-l interesau teritoriile locuite de frații săi creștini și slavi de la Dunare și Balcani. Interpretarea lui N. Iorga este total eronată. Din prima călătorie în Europa, unde din punct de vedere organizatoric a studiat doar tăierea bărbilor, scrie patriarhul Adrian că el studiază în Amsterdam arta navală, "nu din nevoie, ci pentru a cunoaște arta maritimă și de a putea la întoarcere să triumfeze contra inamicilor lui Ius Christos și de a deveni prin grația sa, liberatorul creștinilor". De ce și cum voia el să elibereze pe creștini o știu mai ar trebui cel puțin s'o știe toți Românii după 12 invazii "pacifice și protectoare".

Și încă înainte de a încheia cu Suediei pacea dela Nystatad, încă din 1715, el a trimis oamenii lui să studieze regiunile caspice și caucasiene. Aflase că ar fi și pe acolo niște creștini care aveau nevoie de ajutorul lui. "În același timp a intrat în relații cu Vahkhan, prințul Georgiei și s'a interesat să știe unde trăiesc Armenii; el știe că cele două națiuni sunt creștine și șchitează deja proiectul unui protectorat." Să fi știut atît de puțin N. Iorga despre Petru cel Mare, cunoștințele lui să se fi redus doar la cronica lui Neculea și la lucrarea lui Silviu Dragomir "Contribuții la relațiile Bisericii române cu Rusia în secolul XVII"? În toată lucrarea lui N. Iorga "Histoire des relations russo-roumaines" sunt citați doar Neculea și celalții croniciari, ei însuși și în special Silviu Dragomir, pe care-l citează aproape la fiecare pagină. E mai probabilă ipoteza anterioară că e vorba de o redactare grăbită, vînd să mai adauge încă o carte la celelalte deja publicate. Di Pămlil Șelcaru ne arată în lucrarea dăse "Nicolae Iorga" cum marele istoric a scris o Istorie a Armenilor în numai cîteva săptămîni, făcînd rareori apel la lucrările altora și bazându-se doar pe formidabila sa memorie.

N. Iorga se întreabă: "A fost Petru cel Mare inițiatorul politicii care va fi mereu legată de numele lui și a cărei puternică amintire, a impus pe falsificatorii ce a fost descoperit să fabrică acest pretins testament care recomanda succesorul său cucerirea Constantinopolului? Și-a început el domnia, lung timp neagră, amenințat de intrigi militare și civile de competiții dinastice, prin a-și face un program de acțiune cuceritoare în Orient, căreia și-a dedicat viața întreagă? Trebuie datată din această epocă și pornită din propria lui minte această împingere spre mările din Sud, care va fi de aici înainte caracterul principal al politicii moscovite, devenită, prin anexarea Kievului mai ales, aceea a națiunii rusești întreagă? (op. cit., p. 98). Aceasta sînt întrebările pe care și le pune N. Iorga și lăsa care e răspunsul? "Trebuie răspuns cu hotărîre: nu!" (op. cit., p. 98). Vom reveni asupra acestei chestiuni. Decamdata, răspunsul lui atît de categoric ni se pare cel puțin hazardat.

"Pentru a-și îndrepta atenția în această parte, a fost nevoie de intervenția acestor națiuni înșel, spre care i se atribuie intenția de a fi voit să le cucerescă cu orice preț contra voinței lor" (op. cit., p. 99). Iată că N. Iorga ne prezintă pe Petru cel Mare ca pe un rus foarte cumsecade.

În timpul domniei lui Antioh Cantemir, la 1700, Emil Vosnitch, primul ambasador rus care, plecînd de la Azov, s'a dus la Constantinopol pe mare, la inapolea a traversat Iași. În această trecere prin Iași, Neculea vede un plan rusec, dar N. Iorga nu crede în el. Sub Constantin Duca, cneazul Dimitrie Golitsin, care se întorcea la fel dintr-o misiune la Constantinopol, botosea pe un copil al domnitorului, motiv pentru care Duca și-a pierdut tronul. Și în acest caz, N. Iorga nu vede existența unui plan rusec. Ori, trimiterile oamenilor lui în Caucaz și la Caspică pentru a vedea unde trăiesc Armenii și a schia un plan de protectorat, în îndepărtatul Caucaz deci, ne face să credem că Neculea era cel care vedea just. Dacă nu putea dormi liniștit Petru cel Mare din cauza suferințelor unor creștini de la îndepărtata Caspică, e clar că suferințele creștinilor oprimați în apropiatul Balcani și în special cei și mai apropiați de granițele lui, adică Moldovenii și Muntenii, îl prefăceau somnul într-un adevărat chin!!!

După N. Iorga, pînă la venirea în scaun a lui Dimitrie Cantemir, nu s'au stabilit relații între el și Țările românești pentru că și unii și alții doreau ca celălalt să facă primul pas, adică somnul lui Petru cel Mare era liniștit și senin. Și vine în scaun Dimitrie Cantemir. Aceasta cunoștea pe Turci și-l considera complet decăzut. El s'a prefăcut că și la asupra-l mișună de a prepara o acțiune contra lui Constantin Brîncovanu, suspect de a fi avut relații cu țarul prin intermediul unor caligări vagabonde. Se pretinde, spune N. Iorga, că Petru cel Mare ar fi trimis ca să se informeze pe medicul lui, grecul Polikali. În orice caz, abia instalat, Dimitrie Cantemir trimite emisari țarului. Acești emisari au fost Iie Abaza și Ioan Mircescu. Puțin după acela a trimis pe căpitănel Procopie, cu depline puteri de a încheia un tratat. Clausele acestui tratat, după N. Iorga, concordă cu cele arătate mai înainte: Țarul

se arăta dispus a elibera "acest bun popor moldovenesc" ca și pe alte națiuni creștine supuse la suferințe barbare; promisiunea de a redobîndi forțarele aflate de Turci; menținerea regimului politic și financiar; completă autonomie; dinastie indigenă; cooperare militară susținută de tezaurul imperial. Se distinge, spune N. Iorga, de la început pînă la sfîrșit, concepția dinastică și autocrație pe care o avea Cantemir. Cu condiția de a rămîne fidel țarului și ortodox, el va fi un suveran absolut, avînd orăsele țării la dispoziția sa; nobilii și toți cetățenii Moldovei vor fi supuși ordinelor sale, fără nici o opoziție. Acesta, spune N. Iorga, era numai o cîrmă, și a trimis după acela un nou ambasador, pe Ștefan Luca sau Lucaculcu, cum-l numea cronicarul Neculea. Tratatul solemn trebuia să fie încheiat pînă la sfîrșitul lunii Mai și publicat numai după intrarea trupelor rusești în Moldova. Dar între timp, a izbucnit un conflict între domnitor și boieri. Boierii au pus și el condițiile lor, pe care domnitorul a fost nevoit să le accepte. Se încheiasă recent și un acord cu domnitorul muntean Constantin Brîncovanu, Brîncovanu și-a instalat oștile la Urzici iar Cantemir lăngă Iași, aproape de mînașirea Frumosa. Căpitănel Procopie însoțit de alții s'a dus la generalul Șeremetev, care se găsea la Moghilev și l-au cerut, în numele domnitorului, să trimită o gardă moscovită care să-l captureze, pentru a se de-gaja de răspunderea față de Turci. În Iunie, un corp de 3.000 de oameni, însoțit de 500 de călăreți moldoveni de la Tighina, au ajuns la Zagorane, în apropierea Iașilor. Cantemir le-a ieșit înainte și două zile mai tîrziu, îl conducea în capitală. Domnitorul a făcut o proclamație, anunțînd sosirea armatei rusești și cerînd tuturor să se unească cu țarul, ca miște camarazi de armă, și să se îndrepte repede spre Dunăre, pentru a opri asaltul tiraniei și al invaziei turcești. Contra celor care nu vor răspunde chemării, Cantemir anunța măsuri severe.

Curînd generalul Șeremetev trece Nistru pe la Rașcov. Alte trupe rusești au trecut Nistru sub comanda generalului Ianus. Dar înainte ca domnitorul moldovan să bănuiească apropierea țarului, acesta însoțit de moldovenii Savin Zmucili și Pavel Rugină, s'a prezentat la bariere. "Abia a avut timpul mitropolitul Gheodeon să alege pentru a stropi cu aghiazmă pe cei ce venea în numele lui Christ liberatorul" (N. Iorga, op. cit., p. 120). Țarul se duce imediat la palat și vizită baia turcească, care data dela sfîrșitul secolului XVI. La inapolea gîst pe Cantemir așteptîndu-l. Domnitorul îl sfăduie mîna, țarul s'a rîrit pe frunte și ca să-și arate puterea, îl ridică în aer numai cu o mînă. A doua zi, însoțit numai de trei ofițeri, vizitează bisericele orașului, după care a avut loc un mare banchet la care au participat generali rusi Golitsin, Morgoruchi, Rönne și Weisbach, și Sava Ragusanu trimis al lui Brîncovanu, precum și Constantin Castriobul, tot muntean care deținea în compania lui David Corbea cu drapelul valah, pentru a le oferi Țarului. La banchet, iar s'arutură de mîini și de frunte.

"A doua zi Mitropolitul Gheodeon a primit pe țar la biserică. Trei ierarhi unde Petru s'a dus să se închine la moaștele Sfintei Paraschiva. El a refuzat să ocupe scaunul domnesc și a ascultat ca cel mai umil credincios, slujbă făcută în cinstea sa" (op. cit., p. 122). Nu reiese deloc din redactarea lui N. Iorga că și-ar fi dat seama că aceasta era o sîmăntă mascată. Petru cel Mare, nu numai că a dus toată viața o luptă fătăgă contra clerului rusec, dar își bătea și joc de cele sfinte. Am arătat cum după întoarcerea din prima călătorie în Europa, scandalizase poporul, jucîndu-se înănt la amanta sa și apoi la cheful toată noaptea la prietenul lui Lefor și în continuare cu regimentele de gardă, în loc să se ducă să se închine la icoana Sfintei Fecioare Maria Tverskaia și la moaștele sfinților moscoviți. Dar aceasta nu e nimic. Tot atunci organizează celebra procedură în care obliga pe bătrînul său profesor Zolotare să joace roid "prea paraghiosului și prea bîtiului patriarh", avînd pe cap o mîtră cu o stîgă obacenă a lui Barbuș "El (Petru), participa la această procedură pe cît de groșolan pe cît de sacrileg, căreia îi da caracterul unui act politic și va prelungea acest joc tot timpul domniei sale" (Milukov, I, p. 408). Arăsem atenția cititorilor că acest rînduiri rus și de niște panegiristi ai țarului rus și de niște panegiristi ai lui. Deci Petru cel Mare își bătea joc de religii în mod grosolan la Moscova și la Iași așezînd alba ca cel mai umil credincios. De unde s'a stie bietul Cantemir de cîtă ipocrizie era capabil "protectorul creștinilor"!!!

Dar se mai întâmpla ceva. Contra dorințelor autocrației lui Cantemir se ridicaseră mai mulți boieri, printre care cel mai îndrăgît se arăta bătrînul Iordache Rosetti. El a fost arestat de Ruși și dus la Kiev, unde a rămas vreme îndelungată, considerat trădător al domnitorului lui. Facem o remarcă: Iordache Rosetti nu a fost arestat de domnitorul moldovan Dimitrie Cantemir, ci de generalul rus Golovkin, de față fiind domnitorul Moldovei!!!

Mult mai târziu se va petrece o scenă asemănătoare. În palatul regelui Mihai este arestat de trimisul sovieticilor desertorul Bodnăraș, mareșalul Antonescu și transportat la Lubianka. Nimic nou sub soare!

Și a mai avut loc un banchet; acesta în mijlocul soldaților. S'au așezat mesele pe marginea șanturilor. Prezida țării: Cantemir era între generali Golovkin și Șeremetev. Printre invitați erau și 15 boieri. S'au servit șampanie și Moldovenii s'au îndat. Toată lumea dormea sub cerul liber, printre și deșigur și pe sub mesele acoperite încă de resturile banchetului. Turcii se pregătiseră să treacă Dunărea și "marele general" Petru cel Mare chefula... rușește. Dar încă ceva: asupra conținutului tratatului s'au înțeles în timpul chefului. Acest tratat a fost publicat a doua zi.

Petru cel Mare voia să se îndrepte spre Focșani, pentru a face presioni asupra lui Brâncovanu care se arăta nehotărât să deschidă calea armatei rusești, mai ales că în Moldova recolta fusese proastă în timp ce Muntenia avusese o recoltă bună. Deja generalul Rönne se îndreptase spre Brăila. Însoțit de boierul muntean Toma Cantacuzino. Ori acest Toma Cantacuzino răvnea să la tronul Munteniei. Nemulțumit, Brâncovanu se grăbi să se întoarcă la Târgoviște, cu învoirea Turcilor, cărora le-a dat — după Stănilești — toate privilegiile destinate Rușilor. Turcii, în timp ce "marele general" Petru cel Mare se lina de cheful, trecuseră Dunărea. Petru a hotărât să dea lupia la Stănilești, lângă Hugi. Stănilești se cunoaște. Armata rusă se așeză în fața lui Cantemir, care se scula pe drumul exilului, unde a și murit. Stănilești lui Constantin Brâncovanu, care s'a interesat și el în "marele eliberator al creștinilor", e și el cunoscut. După cum am mai spus, istoricii ruși au căutat și căutat să arunce vina desastrelor asupra lui Brâncovanu și Cantemir și nu asupra *dictatamentului* și chefului lor. Piotr Velik.

Istoria noastră așeză în incapacitatea politică a lui Dimitrie Cantemir cu meritele lui... culturale. Ori adevărul crud trebuie spus fără înconjur: *Dimitrie Cantemir a fost o calamitate*. Călcătoarea noastră se îndreptă să corijeze erorile incapabililor. Căci desastrelor de la Stănilești a fost un noroc pentru țările românești. Chiar marea nenoroc cu înținerul dens adus de domniile fanariote este mai puțin, mult mai puțin grav decât marea nenorocire ce s'a răstăbuit asupra țărilor noastre dacă la Stănilești ar fi fost învingători Rușii și nu Turcii. Astăzi se știe ce însemnează *protektorat rusesc*. În Caucaz unde în 1715 Petru cel Mare "schitase" un proiect de protektorat, a venit peste o sută de ani stăpânirea rusă, care dănuiește și astăzi. Unde Moscova și-a oferit protektoratul, a venit sclavajul. Cantemir, pentru a-și satisface bolnavia lui ambliu, prezenta plocin Moldova ghilarelor rusești. El care a descris apa de bine ceea pașere surdă și proastă lipită total de instinctul de conservare, s'a dovedit a fi mai ieruncă decât toate ieruncile. Și totuși au fost câțiva boieri care au avut un robust instinct de conservare și s'au opus ticloșiei lui Cantemir. Cel mai important fost Iordachi Rosetti. Acesta li strigase domnitorului, fără teamă, în plin Divan: "Te-ai conștientizat, marja ta, cu *Chiematul Moscovitor*". Acesta o găsim în istoria lui Roller, III, pagina 216, dar bineînțeles, beșbolnicul îl condamna pe numit boier, spunând că a făcut aceasta pentru a-și plăti privilegiile. Și, mai grav, Cantemir a acceptat ca acest boier să fie arestat în fața lui de către ruși și trimis la Kîev. Sub negre suspiciii își începea domnia Dimitrie Cantemir! Ce-ar fi fost capabil să facă "eliberatorii" mai târziu, dacă-și permiteau să facă aceasta cu o zi înainte de publicarea tratatului de... protektorat!!!

Orașele "înțelepte" lui politici o alta ieruncă — Titulescu, a obținut ca Rușii să ne restituie oemintele lui Dimitrie Cantemir: oemintele, dar nu și acceptul de argint al Moldovei, pe care numitul domnitor îl luase cu sine și care — ne spune N. Iorga — trebuie să se găsească undeva prin Rusia. După câte știm, oemintele acestor nedemni domnitori se găseau astăzi la Iași, alături de ale lui Cuza Voda. Când va veni ziua Dreptății, ele vor trebui scoase și duse în altă parte, oriunde, dar nu alături de ale marelui domnitor Cuza Voda.

Istoria noastră va trebui cândva, să fie revizuită.

După tratatul de la Aiz-la — Chapelle, Ludovic al XV-lea s'a găsit într-o situație incomodă; nu mai avea nici un aliat, și trebuia găsit unul și cât mai repede. Privirile s'au îndreptat spre Rusia, Franța având întotdeauna o înclinare instinctivă spre această țară. Pe vremea aceluia, în Rusia era nu un țar ci o țarină: Elisabeta. Aceasta Elisabeta avusese o înclinare amoroasă spre Ludovic al XV-lea, dar fusese respinsă și avea acum, ca toate țarinile, un amant. Și mai avea un tratat cu Anglia, ambasadorul acestei țări William Hambury, fiind atotputernic la Moscova. Franța nu avea la curtea țarinei nici un reprezentant și orice fran-

cez care reușea să pătrundă în Rusia era expulzat în mod barbar sau urâncat în închisoare. Trebuia deci ajuns la Moscova cu orice preț, S'au gândit francezii cum s'o păcălească pe Elisabeta, trimițând o femeie în loc de un bărbat. Dar cum nu se putea încredința unei femei o asemenea dificilă misiune, au transformat un bărbat în femeie. Au găsit un tânăr de 27 de ani — cavalerul d'Eon —, cu trăsături feminine, care avea calitățile masculine necesare — curaj, îndrăzneală, tenacitate —, și nu avea defectele masculine, adică nu-i plăceau nici femeile și nici băutura. Cu riscul de a deramă pe unii compatrioți, trebuie să spunem că biografia acestui cavalier fantastic, afirmă că nu l-au plăcut nici bărbații, lucru curent în diplomație. Despre el, până în 1929, se publicaseră 48 de iucrări și printre alții, Voltaire, în corespondența sa, s'a ocupat de cavalerul d'Eon, spunând că viața lui va constitui o problemă interesantă pentru istorie.

Pătruns în Rusia ca femeie, ajunge repede în anturajul țarinei, îi desvăluie secretul că era bărbat și că fusese trimis la Moscova de către Ludovic al XV-lea pentru încheierea unui tratat între cele două țări. Ivan mai dinale, d'Eon reușise să câștige prietenia lui Ivan Ivanovici Șuvalov, amantul de moment al țarinei, care avea sentimente de prietenie pentru Franța. Cavalerul d'Eon devine lectorul țarinei, în această calitate și numai în această calitate rămâne în budorul Elisabetei până la ore târzii din noaptea, era inteligent, fin, cultivat, și, în momentele de plictisală, prezența francezului îi era mai mult decât agreabilă. Cu această înaltă protecție și cu inteligența deosebită fantastică, a reușit să pătrundă la arhivele secrete moscovite. Și aici a găsit o copie de foaie falmosul Testament al lui Petru cel Mare. Adus la Paris, în primul rând sfetnicul lui Ludovic al XV-lea nu-l acordă acestui testament nici o importanță. Din tot cuprinsul testamentului, cel mai impresionant mai mult pe d'Eon, era soarta ce se pregătea Poloniei. Bolnav, de dimineață până seara d'Eon redacta și adresa memorii abatelui de Bernis, marchizului de l'ospital, contelei de Broglie, dar totul a rămas fără efect. Și totuși soarta Poloniei a fost decădă cu puțină ani mai târziu, sub domnia urmașei la tron a țarinei Elisabetei, exact cum se prevedea în *falsul* testament al lui Petru cel Mare. Și cu toată această îndeplinire atât de rapidă a unui punct din *falsul* testament, toți istoricii, toți oamenii de Stat de atunci și de mai târziu, s'au pus de acord: cavalerul d'Eon a comis un fals grozolan. Ce crede de exemplu marea noastră istorie N. Iorga, am arătat-o mai înainte. Și totuși îndeplinirea aproape a tuturor punctelor din acest *fals* testament, este cel puțin, turbătoare. Ultimul punct, al XIV-lea, rămas îndeplinit, spune: "Dacă cel doi (Germanii și Austriecii) refuză oferta Rusiei, celace este foarte improbabili, trebuie să producem conflicte ca astfel să se rușineze unii pe alții. Atunci Rusia, profitând de un moment favorabil și decialv, va trimite contra Germaniei trupele sale, concentrate din timp.

În același timp, două flote considerabile vor porni; una din Marea de Azov și celalaltă din portul Arhangelsk, în cărele cu trupe asiatiche și se vor uni cu flotele din Mările de Azov și Balice. Forța noastră navală va avansa, traversând Mediterana și Oceanul și va invada Franța pe o parte și Germania pe alta; odată cucerite aceste regiuni, restul Europei va trece, fără nici o greutate, sub controlul nostru". Acest ultim punct n'a fost realizat de urmașii lui Petru cel Mare, dar...

Celace e curios, în cazul ca testamentul e fals, nu e faptul de a fi prevarat cuceririle rusești. Având în vedere colosala întindere a Rusiei în acea epocă, cu o imaginee secundă, cavalerul d'Eon ar fi putut să creeze un roman fleștone, dar celace e mai greu de priceput e faptul de a fi putut să-și imagineze metodele, adică intriga, perfidia, răbdarea extraordinară, durată realizării planului. Se va putea obiecta că în materie de perfidia, Rușii au un rival de temut: perfidul Albion. Și totuși, între perfidia unuia și celalalt, e o mare deosebire. Rușii știu să-și păcălească partenerii și înainte, și după, fără să fie descoperiți. Englezii sunt descoperiți după comiterea actului. Churchill i-a păcălit de exemplu pe Polonezi, dar astăzi nu mai există nici un polonez care să n'o știe și să creadă în sinceritatea sau cel puțin în buna credință care ar fi fost îngrădă de alții, a lui Churchill. Mai există doar câțiva Români actuali în Anglia, dar aceștia aparțin unei faune speciale. Rușii, odată faptul consumat, continuă să fie crezuți. S'au desajuns să reamintim cum au fost crezuți de Churchill și Roosevelt, după încheierea tratatului cu Hitler, înțelegându-se o comparație puțin academică, am putea spune că Rusia și Anglia ar putea fi comparate cu două femei, de proastă calitate care, odată descoperite de bărbatul înșel, nu mai este crezută și se întoarce spatele, pe când Rusia este ca femeile să le zicem de... haine coștute care, și după ce a fost descoperită, continuă să fi crezută de bărbatul înșelător, pe care-l convinge că e vorba de...

calomnii. Trecând de la această comparație neacademică la planul politic, putem spune că această calitate de a-și păcăli partenerii la infinit, este o calitate specific slavă, sau mai bine zis, slavo-mongolică.

Ori cavalerul d'Eon, când s'a dus prima dată în Rusia avea numai 27 de ani și a rămas în această țară, cu întreruperi, numai 5 ani. Când s'a dus nu cunoștea un cuvânt din limba rusă și nu a învățat această limbă până la sfârșit. De unde dar s'a putut descoperi cu atâtă luciditate caracterul rus? Ar trebui admis atunci că acest fantastic cavalier d'Eon a fost un profet!!!

Dar lăsând la o parte *falsul* sau realul testament al lui Petru cel Mare, rămân alte probleme de dezbătut. Rușii au avut și o viziune mesianică. Și ea nu pornește de la Petru cel Mare. E vorba de ideea celei de a *treia Rome*. Aceasta ideea nu s'a născut în mintea Rușilor ci în a altor Slavi, Bulgari. În timpul celui de al XIV-lea secol, în timpul luptelor dintre Bulgari și Bizanț, s'a născut în literatura bulgară ideea celei de a *treia Rome*, care trebuia să fie capitala lor, Târnova, și care avea să substituie pe cea de a doua Romă, Constantinopolul. De la Bulgari, ideea a trecut la Ruși. După căderea Constantinopolului în mâinile Turcilor, în 1453, călugărul rus Filoftei în ale sale "Epistole" și mitropolitul Zoemia în al său "Canon pascal" (1492), spun: "Doud Rome au căzut, a *treia Romă* va fi Moscova și nu va mai exista a *patra*".

Ivan al III-lea a mângălat, se pare, această idee și, rămas văduv, se căsătoriește cu o prințesă bizantină, Zoe Paleologhi, neopată a ultimului împărat al Bizanțului și adoptă înalme, etc. după moda bizantină și falsul Curții bizantine. Dar el era fricos dacă nu de dreptul laș. Am văzut cum în ultima lui luptă cu Tătarii (1480), nu are curajul să-l atace și se întoarce acasă, bucuros desigur că și șeful Tătărilor făcuse același lucru iar, în ceea ce privește celălalt inamic, Polonia, a uneit toată viața contra lor, a țesut alianțe dar, când unul dintre aliați, Ștefan cel Mare, a fost atacat de Polonezi, Ivan a rămas liniștit acasă, scăzându-se că... e prea departe. Au urmat împărați slabi, Boris Gudunov, impostori, teribila Petrosă a Turburărilor, etc. și ideea celei de a *treia Rome* a fost pusă la naftalină. Ideea nu a mai fost agitată din punct de vedere politic, dar ea a continuat să fie agitată ideologic. Astfel, în cursul celui de al XVII-lea secol, Rușii se manifestă printr-o izolare totală de Europa. În acest timp, Rușii considerau că e un pacat și o profanare orice relație cu Occidentul. Ei se considerau superiori — ea și acum, ca totdeauna — tuturor celorlalte popoare. Astfel, la Moscova, în timpul recepției ambasadorelor străine, se puneau alături de țar, un lighen și un prosoap și țarul se grăbea să se spele pe mâini, după ce strânsese mâna ambasadorelor străini!!!

Diplomații ruși nu vor să se supună obiceiurilor străine și li contrariază înadins pe străini, socotind că prin aceasta li mențin prestigiul și li arată superioritatea culturii lor!!!

"Grozolnia moscovită devine proverbială. Ambasadorii ruși distrug apartamentele, fărâma mobilă, lăsând în urma lor un miros insuportabil și o murdărie de necruș... Când apar pe stradă, îmbrăcați în caftanele lor colorate, cu căciuliile lor de blană, cu cizmele de culori stridente și cu hainele cu mâneci lungi de douăsprezece arșine (o arșină e o măsură de 0,711 m.), mulțimea râde și li privește cu curiozitate, ca pe niște sălbateci" (Mil., I, p. 229).

Între 1040 și 1067 trăiește la Moscova vălăgăruil croat Kriljanic. El venise să propage unirea Bisericii și sfârșete prin a predica panslavismul. Temându-se ca Slavii să nu fie denaționalizați, el propagă denaționalizarea celorlalți de către Slavi. Se ridică contra Germanilor, considerând că aceștia reprezintă un viitor pericol și contra Grecilor, considerând că aceștia reprezintă un trecut demodat. Între ei sunt Slavii care trebuie să reprezinte un progres rezonabil ce nu rupe cu tradițiile celei de a *treia Rome*. Pentru Kriljanic, inamicul cel mai de temut sunt Germanii, din cauza superiorității civilizată și talentelor lor. El escontra ideea celei de a *treia Rome*, spunând că acestea sunt fabule și istorii ale adulțitorilor greci. Dar în expunerea ideilor sale, Kriljanic se contrazice, lucru ce li acote în evidență și istoria Milioikov. Căci Kriljanic are o credință neastmutată într-o misiune specială a Rusiei față de Slavi. "Celalții Slavi n'au patrie, spune el, țarul singur va putea să reunească toată această masă slăvă răscălată" (Mil. I, p. 237).

Deci el nu e pentru a *treia Romă*, dar este pentru o reunire a tuturor Slavilor sub acceptul Rusiei!!! Rusia nu avea la acea vreme frontieră comună cu unii Slavi, printre care cel mai important erau Sărbii și Bulgarii. Propunea deci să-l unească cu Rusia, dar pentru a se uni cu Bulgarii, trebuia să se treacă peste Țările românești care nu

sunt slave. Ori prin unirea cu Bulgarii se ajungea la Constantinopol, deci la a *treia Romă*!!!

Ideea celei de a *treia Rome* nu murise, dar trăia numai ca un vis îndepărtat dacă nu irealizabil, în subconștientul rusesc. Și iată că vine Petru cel Mare care, prin războaiele lui, prin acapărarea de imense teritorii, le arată Rușilor că acest vis mesianic nu numai că nu e irealizabil dar el nici măcar nu e îndepărtat. E probabil că Petru cel Mare începe fără a avea un plan precis. Era un diletant. Visul lui era doar "mărirea gloriei rusești". Începe prin a ataca pe Turci la forțarea Azovului, trece la Suedia și se înalță la Turci. După desastrelor de la Stănilești și încredințat ochii spre Caspica și Caucaz. El creșea acest casus belli contra Turcilor: apărarea creștinilor "oprimați", ideea ce nu va fi părăsită de Ruși până la iscodirea alteia: "apărarea proleariatului universal".

Când vine la Iași, într-o proclamație, vorbește de "jugul cu care barbarii apasă pe Greci, pe Bulgari și pe Sărbii, iar într-un manifest special se adresează Muntenegrenilor. Este vorba de o *prima manifestare practică a faimosului panslavism rus*, e nevoit să recunoască "istoria Milioikov", I, p. 343. Dar cu aceasta, implicit, mai recunoaște ceva: recunoaște că "apărarea creștinilor oprimați" era doar o perdea de fum, dacă nu o adevărată mascară, iar pagina următoare, același istoric, după tratatul de la Prut, spune: "Natural, această aventură adăruia prestigiul său (al lui Petru) și *Chetiunea Orientală* este amănată până la venirea pe tron a Ecaterinei a II-a". Deci chetiunea Orientală la naștere odată cu Petru cel Mare și continuă până la Nicolae al II-lea. Cucerirea Constantinopolului rămâne o *constantă* a politicii rusești și ea va reîsbucni oricând ori la Moscova urcă pe tron un bărbat sau o femeie ambițioasă. Cu sau fără acest testament al lui Petru cel Mare, cucerirea Constantinopolului e încercată de Ecaterina a II-a, Alexandru I, Nicolae I, Alexandru al II-lea și Nicolae al II-lea. Pretextul a fost totdeauna același: apărarea creștinilor oprimați. Pentru a ajunge însă la Constantinopol, Rușii trebuiau să treacă peste trupul unor țări ne slave, Țările Românești, celace constituia pentru noi un inamic natural, așa cum li-a numit mai târziu Take Ionescu.

Rușii se fereșă să vorbească de latinitatea sau nelatinitatea noastră, lăsând-o în suspensie, sau trec la înșușiri. Aceasta pentru trecut. După al doilea război mondial se trece la o nouă fază, la acela a dovedirii existenței unei nații aparte, și anume nația moldovenească, care ar fi mai veche decât... Traci. Astfel în cartea "La Grande Thrace", care se găsește sub tipar în Editura "Carpați" din Madrid, de prof. Al. Boldur, cititorul va descoperi cu stupeoare că a existat o limbă moldovenească extrem de veche, înainte de cea tracică, pe care, un pretins istoric sovietic, o consideră inexistentă. Existând o limbă moldovenească, înseamnă implicit că a existat o populație ce vorbea această limbă. Aceasta populație cu o limbă moldovenească s'a alizivat după acela și cum există deja o republică moldovenească în U.R.S.S., nimic mai logic decât necesitatea unirii acestei populații cu sora ei sovietică, mai ales că aceasta populație moldovenească răscălată nu are nimic comun cu latinitatea. Aceasta ca o prima etapă. Ulterior s'ar descoperi că această limbă moldovenească sovietică are curioase asemănări cu limba Muntenilor și a Transilvanienilor, și cum nici ei nu au nimic comun cu latinitatea, logica va interveni din nou și va cere unirea lor cu "sora" sovietică.

A existat și există aceasta ideea mesianică rusească de superioritate a rasei slave, rasă tânără, viguroasă, care va distruge rasele îmbătrânite europene. Considerând că slavismul ca ideea a îmbătrânit, Rușii au lansat una nouă, acela a *eurasianismului*. Ea se dăorește exilaților ruși de după primul război mondial. Ei se numesc *eurasieni*. Principali membri au fost printul N. A. Trubetzkoi, P. N. Savitski, I. P. Karavin, P. P. Suvicinski, etc. Aceștia au adoptat mai întâi ideile slavofile ale lui Danilevski dar apoi, considerând că elementul slav este prea pătruns de ideile europene, decile și ei îmbătrânit, l-au substituit cu elementul asiatic. Imperiul rusesc, așa cum li concep ei, este imperiul lui Genghis Han!!! Primii eurasieni considerau că acest imperiu trebuia să fie ortodox și să aibă un țar, dar o parte dintre ei, de *stângă*, s'au desprins și admit o Rusie sovietică, care li se pare a fi începutul imperiului asiatic!!!

Atragem atenția cititorului că aceasta ideea eurasiană a fost concepută de un grup de exilați. Și noi facem filosofia statului într-un picior!!!

În toată această tragedie, Petru cel Mare este doar punctul de plecare, din punct de vedere politic. El a arătat că visul mesianic este posibil. Pentru aceasta, pentru Ruși desigur, merita să fie socotit și denumit cel Mare. Dar totul a fost posibil grație micimii celorlalți. Și cel mai mic

LA CORONA DE SAN ESTEBAN

Hace unos meses, el 7 de enero de 1978, el secretario de Estado norteamericano, el señor Cyrus Vance, en nombre del Gobierno de los Estados Unidos, siguiendo instrucciones del presidente Carter, devolvió al Gobierno comunista maghyar de Janos Kadar en Budapest la corona de oro, el cetro y las demás insignias reales, reliquias del rey San Esteban, fundador de Hungría.

por Trajano Popesco

Ayer, en Budapest

VANCE ENTREGO LA CORONA DE SAN ESTEBAN

El día 7 de la Corona de San Esteban, símbolo cristiano de la independencia y de la nacionalidad de Hungría. El secretario norteamericano de Estado, Cyrus Vance, la entregó ayer al gobierno comunista maghyar.

Budapest (Hungría) (31).—El secretario de Estado norteamericano, Cyrus Vance, entregó ayer la más preciosa reliquia nacional de Hungría, la Corona de oro de San Esteban, en una ceremonia que puso fin a un siglo de 30 años entre las dos patrias.

Al dirigirse Vance al gobierno comunista maghyar en el Parlamento, indicó que la entrega de la corona refleja una mejora de las relaciones entre Budapest y Washington.

«Esta tesoro histórico y religioso, que durante casi 1.000 años ha representado un papel central en la historia de la nación húngara, es un símbolo para que la libertad se produzca, durará».

Comunistas millonarios se mantuvieron vigilantes ante la pequeña corona decorada de joyas y los demás símbolos reales que fueron depositados en cofres de hierro en la Cámara de los señores.

La corona, reconvertida por los húngaros en un símbolo de su nacionalidad y tradición cristiana, fue guardada desde el final de la Segunda Guerra Mundial en los cuarteles de la Fuerza Armada (Armada) y, posteriormente, en el Museo Nacional.

Vance, hablando antes al haber para que se pudiera transmitir sus palabras al húngaro, expresó el deseo de que la corona de Hungría la corona durante los días de la guerra, y como fue entregada al Ejército norteamericano para ser salvaguardada de las fuerzas nazis que habían invadido Budapest.

El secretario de Estado norteamericano llegó ayer a Budapest para hacer entrega de la reliquia húngara.

El ministro húngaro de Asuntos Exteriores, Frigyes Posa, acudió al aeropuerto para recibir a Vance, el cual llegó en un avión especial procedente de París. Vance acompañó al presidente Karoly en una gira por diversos países de Europa y de Oriente Medio.

Habiendo ya de París con destino a la capital húngara, despedieron al presidente USA en el aeropuerto de Orly.

EL ALCÁZAR

ANO XL—Número 12.014

7—ENERO—1978

Salvadas de las garras del comunismo triunfante, el régimen húngaro del almirante Horthy vencido, los había entregado en custodia a los norteamericanos, los cuales las depositaron en el Fort Knox-Kentucky.

El hecho pasó casi inadvertido a pesar de sus graves consecuencias el día de mañana en el centro de Europa.

Para los americanos y sus conceptos democráticos fue un acto de justicia y un gesto de amistad el de devolver al pueblo húngaro el tesoro custodiado, pero para el régimen totalitario del país y para los pueblos circundantes de Hungría significaba —según las tradiciones guerreras de los antepasados americanos, los indios— desenterrar el «hacha de guerra» entre los húngaros y sus vecinos.

La Corona de San Esteban no era una pieza de museo extraviada por la guerra, ni «símbolo de la nacionalidad húngara y cristiana», sino, al contrario, símbolo del despotismo absolutista y del imperialismo maghyar en la Europa Central.

El presidente norteamericano Wilson eliminó este imperialismo por los tratados de paz de Versalles y Trianon, después de la primera guerra mundial, los cuales liberaron de la esclavitud austro-húngara a masivas poblaciones de eslovacos, rumanos, croatas, serbios, que habían sido dominados por la fuerza durante siglos o por las intrigas, imperialismo que el presidente norteamericano Carter, con su gesto, lo reactiva hoy con ingenuidad.

Desatar el revanchismo maghyar, después de casi sesenta años, es más que un error político, es un desprecio total a los principios de libertad y justicia, implantados por la humanidad con tantos sacrificios y sangre en dos guerras mundiales: el de la «libertad de las nacionalidades oprimidas», que libres deben realizar su destino —surgido de Versalles después de la primera guerra mundial y el de los «derechos del hombre», planteados en Postdam, después de la segunda guerra mundial y todavía no confirmados, a pesar de los treinta y tres años de guerra fría entre los vencedores.

Los húngaros, maestros en las intrigas políticas, aprovecharán, sin duda, la oportunidad que les brinda el regreso de las «reliquias imperiales», intentarán con sus maniobras revisionistas provocar la revisión del Tratado de Trianon.

Por su parte, los soviéticos, dueños ocultos de la Europa del Este, excitaban a los rumanos y a los húngaros, sabiendo cómo utilizar para sus fines estas pugnas territoriales.

Ya, antes y después de la devolución de las «santas reliquias», los húngaros del mundo libre, como los del Este, se han manifestado violentamente contra los rumanos.

¿Inclinencia u obra maestra del revisionismo? Inclínase a considerar la última premisa.

Los que sufren aún —de verdad— son los rumanos.

Las minorías, debido al régimen fraternal comunista, son privilegiadas.

Lo que falta en la Europa del Este no son guerras y reivindicaciones territoriales, sino un acercamiento sincero de los pueblos y la oposición de una Confederación Europea en plan de igualdad nacional contra los intentos de aniquilar al viejo continente de los soviéticos.

SECOLUL RUSINEI

de Romeo A. CORUSAN

Epocă modernă...
Cu a ei viață ternă,
Fără bucurie...
Ca într-un spital
De psihiatrie.

Totu-i sub buton
În ordinatele
State de salarii
Aer, apă, soare
Alpha și Omega
Napoleon și Wega.

Para-psichopații
Avocați ai crimei
Și dușmani ai rimel
Își omoară frații
Promovând bandiții
Și pe toți smintiții.

Păinea ca și vinul
Orice aliment
Are o rețetă
Poart-o etichetă
Un simbol... sau puncte.

Vieți-i corespunde
În ordinător
O imensă cruce
Pe care nici ei
N-o mai poate duce.

Totul e-n formulă
Înfințit sau nulă
Ca niște acușiți
Fără pic de grație
Cu a lor derivate
Partiale
Goale,
Și deteriorate
Ca-n apocalips
Îngeri ca și demoni
Stau femei de ghișeu.

Crima se răsfăță
Iar eroi, mișei
Pîlula e-n floare
Drept copii - cățeli
Specie superioară
Sigur patrupezi

Inferiori... bipedi
Om și umanitate
Dreptă neדםne
Ca-n ordinător
Nu le corespund semne

Tot ce a fost sfânt
Este la pământ
Nu mai e trecut
Și nici viitor
Iar prezentul este
Tot stăpînitor.

Technica la braț
Pîlmă isteria
Și-n suferințe goale
Sufli nebunia.

Arta nu e artă
Prostituată muză
Cu burtul la gură
Ca o pantafuză
A căsătoriei
Iar criticii-n poartă
O lin bestă moartă
Șiută... și moftuză.

Muzica e ropot
De copite tropot
Zgomot, zgomot, zgomot
Muzica e top
Pop, sero sau stop

Lovituri de oale
Și țigere goale
În ucele, crățiți
Lovituri în fiare
Scărțit de osii
Frâne de motoare

Creere-n rugină...
Gînduri cu morfina
L. S. D., Hașis
Totu-i pe bacșiș
Pe furat sau șis.

Popi fără chemare
Fără duh și sare
Pasteurizați...
Măscărind credința
Nu se dumirește
Și bunăcuvința.

Și pe ici pe colo
Arhangeli solo
Palide lumini
Cîtînd sub măsline
Pacea lui Christos.

Martiri fără vină
Cînd lumea se-nchină
La vișelul-taur

Sută-n sută aur.
Lumea n'are timp
Să privească cerul
Unde e misterul
Dincolo de sputnici
Și de galaxii.

Ea nu are timp
Să cînte'n Olimp
Sau pe-acest pămînt
La restrîngi de vreme
Vreun mucenic sfînt
Ori vreun arhanghel
Rătăcit în goluri
Și neîmplinit.

Vremea va veni
Noaptea numai știe
Cînd are să vie
Și cum o să fie.

Totu-i la meșat
Estul ca și Vestul
Declarații mioape
Cu clipiri din piezoape
Ca tratate achioape
Pe spinări de țoșpe
Praf în ochi de lume
Aer pentru spume.

Pentru — un clot de țară
Be fac de ocară
Ți se ia la trîntă
«Globul» se frîmîntă
Și-apoi pentru-un pic
De pace.
Ce-nseamnă nimic
Be cîntă solfegiul
Iar pentru cortegiul
De-aițe nedreptăți
Nu știu cum se face
Că definitiv
Se face...

Occident cu URSS
Ca după concurs
Își dau acoale
Premii Nobel, grande
Iară gravitatea
E că libertatea
Lucea cel mai sfînt
Atîta popoare
O așteaptă încă
Pe acest pămînt.

Unde e morala
E la închisoare
Iar majoritatea
Ce face din gură
Și își câștigă
Toți conducătorii
De orice culoare
O privesc cu ură
Ca pe o scursură.

Și-n atîtea «leme»
Ce își zic dușmane
Domnii și tovarăși
Ce își împrumută
Sub diverse «falsuri»
Comportarea slută
Bietul om se-nțeabă
Nu se dumirește
Dacă-n comunism
Ori capitalism
Viața și-o trăiește.

Toamnă, toamnă, toamnă
Plină de culori
Venerată Doamnă
Ți-ai întins mîntia
Și-ai cuprins cîmpia
Muntele și marea
Veștedă-i cărarea
Lunii fără cunună
Expropiate
Proletariate,
Și pe-a ei cărare
Trupu-mi de «moroi»
Proectat pe lună
Sufletu-mi în iserămi
Călcîi în noroi
Dup-atîtea patimi
Pustit și gol
Ca un trist «simbol».

Multe-ar fi de spus
Despre Răsărit
Sau despre Apus
Dar cum noaptea bate
Dulce pe la gene
N'am să cad zadarnic
Să descopăr «oamenii»
Cu bun simț și ton
Într-o lume care...
Este de «carton».

Romeo A. CORUSAN

LA GRANDE THRACE

par Prof. Alex BOLDUR

d'une culture matérielle. Ce caractère peut être décelé à l'aide de la linguistique, de l'ethnologie et de l'histoire.

L'archéologie a des limites incontestables. Des tribus différentes, mais vivant dans les mêmes conditions naturelles, peuvent produire les mêmes outils de travail et les mêmes objets nécessaires à l'existence matérielle, bien que ces tribus soient distinctes du point de vue ethnique. Des tribus ayant des origines ethniques distinctes peuvent présenter des cultures similaires ou même identiques. Outre cela, il faut tenir compte de l'imitation, des emprunts culturels tellement habituels dans le milieu culturel assez pauvre des peuplades primitives. Très souvent, la culture du conquérant — n'importe si elle est supérieure ou inférieure — s'impose à la population vaincue et occupée.

Toutes ces limites quant au rôle scientifique de l'archéologie sont ignorées par l'archéologue P. N. Trétiakov.

En voilà l'opinion de L. Niederle en ce qui concerne l'archéologie. Nous citons :

"De nos jours, l'archéologie n'est pas capable de suivre l'évolution de la culture slave, à partir des premiers temps de l'histoire jusqu'à l'époque de la formation des peuplades slaves. Dans l'archéologie, le chapitre consacré aux antiquités slaves antérieures au Ve siècle se caractérise par un total chaos. Toutes les tentatives pour prouver le caractère slave de la culture lusacienne et des champs à urnes de la Silésie ont été, jusqu'à présent infructueuses (60).

La source la plus sûre pour déterminer la présence d'une population quelconque dans un certain lieu est constituée par la toponymie et la hydronymie sciences que H. Krahe, M. Vasmer, K. Buga, V. N. Toporov, O. N. Trubacev et beaucoup d'autres ont utilisées avec succès.

La conception de F. P. Filin se distingue par ses qualités scientifiques : l'auteur est toujours circonspect, il ne se hâte pas quand il tire des conclusions, pour soutenir son opinion, il fournit un grand nombre d'arguments linguistiques.

On doit faire la remarque suivante : Jordains, malgré les renseignements confus qu'il nous fournit, pourtant il nous apprend quelque chose de très important quant au caractère des établissements du peuple slave, lorsqu'il écrit qu'au lieu d'avoir des villes, les Slaves possèdent des marais et des forêts.

Si c'était une caractéristique de leur vie dans une période avancée de l'histoire (VIe siècle n.è.), d'autant plus on peut affirmer la même chose pour la préhistoire et la protohistoire. La linguistique confirme cette constatation. F. P. Filin lance les prémisses dont on doit tenir compte quand on veut formuler une hypothèse initiale des Slaves (61).

Le slave commun est très pauvre quand aux mots caractérisant le paysage montagneux. Le mot slave très fréquent est "gora" qui n'a pas un sens bien déterminé : il est "nom", signifiant "colline" et "montagne", "berge", "garde-forestier", etc., mais il est aussi "adverbe" signifiant "en haut". En slave commun, l'expression "chaîne de montagnes" n'existe pas.

Le slave commun ne possédait pas de nom pour désigner les animaux marins, les poissons marins, la flore marine ; cela veut dire que les Slaves vivaient loin de la mer.

Le mot "more" (mer) du slave commun a des correspondants en lituanien ("mares"), en letton ("mare"), en vieux prussien ("mary"). Mais le lituanien "mares" désigne le golfe de la Courlande et le vieux prussien "mary" signifie également "golfe". En germanique, les radicaux "mari", "mora" désignent à l'origine une eau stagnante, un marais. En slave commun, aucun mot pour "mer" proprement dite n'existe pas. Le phénomène est confirmé par le fait que les noms des poissons marins, d'animaux et plantes marines y manquent également.

Le nom "ostrov", en slave, a le sens de "petite île" dans une rivière, pas dans la mer. C'est évident donc que les anciens Slaves n'habitaient pas au bord de la mer (62).

Une autre notion qui n'est pas exprimée en slave commun est la steppe. On a employé le mot "pole", c'est-à-dire champ. Par conséquent la zone de steppe doit être également exclue parmi les régions où on pourrait situer la patrie des anciens Slaves.

En échange, le slave commun est très riche quand aux noms qui expriment les notions de "lacs", "marais", "forêts". On conclut donc que la patrie des anciens Slaves pourrait être dans une zone de forêts, riche en lacs et marais.

Après ces constatations, l'auteur devrait ajouter d'autres arguments convaincants pour lui donner le droit de placer la patrie primitive des Slaves dans une zone boisée, à lacs et marais. Mais au lieu d'insister sur cette argumentation préalable, d'une manière inattendue, l'auteur déclare que cette patrie a été "quelque part, entre l'Elbe, l'Oder et la Dnèbe". Sentant pourtant que cette conclusion a été tirée sans trop réfléchir, Filin se demande : "existerait-il des données plus concrètes qui nous permettent de préciser les frontières de l'unité géographique que nous cherchons ?" Et c'est lui-même qui répond : "Il existe, bien que ces données soient insuffisantes pour une conclusion finale et définitive. Voilà une réponse qui rend inopérante la localisation de la patrie slave, telle que l'auteur nous la propose.

D'ailleurs, nous pourrions proposer une autre localisation, dans une autre région géographique, également riche en forêts, lacs et marais. Il s'agit d'un territoire situé dans le voisinage des lacs Ilmen, Ladoga et Onega et près de la rivière Volhov — La rétrospective historique, ainsi que les peuplades voisines nous recommandent ce territoire en tant que la patrie primitive des Slaves.

A la différence de T. Lehr-Slawinski qui affirme que les anciens Slaves habitaient à l'est des peuplades baltiques, F. P. Filin est l'auteur d'une hypothèse selon laquelle les Slaves se trouvaient aux sud des groupes baltiques, les peuplades protobaltiques étaient plus près des peuplades proto-germaniques que des groupes proto-slaves. Notre hypothèse les place au nord et à l'est des peuplades baltiques.

La région galicienne, située au nord des Carpates, ayant un caractère montagneux, est pourtant repoussée comme incompatible. La Volhynie doit être également

exclue, quoique d'habitude, une tribu slave (les Drevlènes) soit placée dans cette contrée, mais cette information apparaît dans le tard, chez un chroniqueur russe du XIIe siècle et la toponymie nous détermine à reconnaître que dans la préhistoire et dans l'histoire, la Volhynie a été un pays thrace, et pas du tout slave.

En général, le territoire galicio-volhynien ne peut pas être invoqué comme une partie intégrante de la patrie des Slaves.

C'est à peine à la veille du Xe siècle n.è. que la Volhynie, la Galicie et en partie la Podolie ont été peuplées par les tribus slaves.

Lorsque les Slaves commencèrent à se déplacer, du cours supérieur du Dniepr vers le sud-ouest, pour occuper l'espace que les Goths avaient quitté au IIe siècle n.è. aux bouches de la Vistule, c'est seulement alors que les Slaves, migraient vers leur nouvelle patrie, par le territoire des peuplades baltiques.

La région galicio-volhynienne a été l'établissement permanent des tribus thraces. Elles y ont créé la culture connue sous le nom de Cucuteni-Tripolie et liée à cette culture est apparue, à l'âge du bronze précoce (1.500 - 1.300 a.n.è.), la culture Comorovo, créée également par les Thraces (63).

D'autres tribus appartenant aux diverses origines ethniques habitaient ce territoire, mais aucune tribu slave n'a été signalée.

L'invasion de la région galicio-volhynienne par les Celtes a déterminé de profondes influences dans l'évolution ultérieure de la contrée. La partie méridionale a été appelée la Galicie, et la ville la plus importante fut nommée Galich, nom qui rappelle la Gaule et tout ce qui est gallique.

Quand les vagues de l'invasion celte dans cette région ont diminué et quand les Celtes se sont retirés vers les territoires devenus ultérieurement l'Espagne et la France, ils ont donné le même nom — la Galicie — à une province située au nord de l'Espagne.

Le même radical celtique est à l'origine du nom de la ville romaine située sur le Danube — Galatz — qui apparaît dans les sources historiques russes sous le nom de "la petite Galich".

Ainsi que nous l'avons déjà dit, le nom de la Volhynie est d'origine celtique.

"Volokhes" est une appellation donnée par les Goths aux Celtes ; ce nom passa plus tard aux Thraces, de même que le nom de la tribu celtique — les Routhènes — passa aux habitants de la partie méridionale de la région galicio-volhynienne (64).

Jusqu'au Xe siècle n.è., la région galicio-volhynienne fut toujours peuplée par son ancienne population sédentaire les Thraces. Mais ceux-ci se mêlèrent avec les éléments appartenant aux peuplades des envahisseurs — les Celtes, les Goths, les Sarmates, notamment avec ceux l'union volhynienne représentait un ensemble indépendant. Pourtant il a été émis l'hypothèse selon laquelle les Volhyniens se sont alliés aux Vélètes, peuplade que Ptolémée place au bord de la Mer Baltique. Le même auteur soutient qu'à l'embouchure de l'Oder était le territoire des Volhyniens (Volygernes). L'hypothèse de l'alliance des Volhyniens avec les Vélètes est sans fondement.

Si les "Volyganes", ainsi qu'on le suppose, sont les Volhyniens (la carte géographique de la page 378), alors

(63) T. Lehr-Slawinski, *Ouvrage cité*, p. 102.

(64) J. Caesar, *De bello gallico*, II, 194, V, 45, VII, 5, 7, 84, 90, 106, 239 sq. *Bellum civile*, I, 54, p. 393. Les Celtes vivaient également en Podolie, ils y ont construit des villes, que F. Braun identifie : Escatum près d'Ananiev, Vihrastrum aux environs de Balta, Martoniam serait Moghilev, sur le Dniepr, Karodunum = Kamenets-Podolsk. L'auteur ne donne pas les arguments qui l'ont déterminé à ces identifications (F. Braun, *Ouvrage cité*, p. 207).

on doit considérer que cette tribu représente une branche détachée du tronc volhynien, de même que les Oborics des environs de la Mer Baltique ont une branche desquels préféraient se fixer parmi les autochtones et ne pas continuer leur marche vers d'autres contrées.

Les Slaves vivaient au nord des sources du Dniepr, dans les districts de Novgorod et de Ladoga, entre la Dyne occidentale et la Volga, dans le voisinage des tribus finno-ougriennes.

Après que les Goths aient quitté les bouches de la Vistule et se soient dirigés vers la région galicio-volhynienne, les Slaves ont occupé le territoire arrosé par les bouches de la Vistule et avancèrent vers le littoral de la Mer Baltique.

Ian Brankack a rendu dans une esquisse les sièges des tribus slaves vivant entre l'Elbe, l'Oder et la Vistule au IXe siècle n.è. Parmi celles-là les principales sont : les Obodrites, les Wilzenes les sorbes. Il a tracé même les frontières des territoires occupés par chacune de ces tribus. En même temps, l'auteur a remarqué le manque d'informations quant aux rapports entre les tribus slaves et les Volhyniens (65).

Cette collection d'articles comprend également une étude signée par VI. Prohaska. L'auteur reconnaît que rendue vers le Sud, laquelle, selon l'opinion de Hynek Bulin et Lowmianski, était installée à l'embouchure de la Tisa (Theiss), pas loin de la rivière Maros (66).

Et par dessus le marché, la branche détachée a gardé probablement son caractère ethnique celtique, tandis que la grande majorité des Volhyniens ont été assimilés par les Thraces.

On doit souligner à cette occasion que VI. Prohaska garde une réserve quand à ces Volhyniens des rivages de la Mer Baltique et il écrit : "S'ils avaient été vraiment d'origine volhynienne, ils auraient représenté le seul élément étranger parmi les autres Slaves d'entre l'Elbe et la Baltique (67).

Habitant au nord et à l'est des groupes baltiques, les anciens Slaves sont venus peu à peu en contact avec les tribus Finno-ougriennes. Au nord des Slaves, on apparu les peuplades Ciud, Vod, Ves, à l'est, dans la haute vallée de la Volga, Meres, Muroma, Meschers, Mordva, Ceremsi. Les tribus finno-ougriennes venues de l'Asie, ont occupé peu à peu le nord de l'Europe orientale.

Les Baltes, refoulés par les Slaves, ont été obligés à se déplacer vers l'occident, occupant la basse vallée des rivières Dyne occidentale et Niemen, jusqu'à leurs embouchures, par conséquent les localités occupées jusqu'alors par les Finno-ougriens. Sous la pression des peuplades baltiques, les Finno-ougriens ont dû céder la place et avancer vers le golfe de la Finlande.

Un grand nombre de Slaves, se dirigeant vers le sud-ouest et traversant le cours inférieur du Boug Occidental, s'installèrent aux embouchures de la Vistule et de l'Oder. C'est la branche occidentale des Slaves, les "Selavins" de l'histoire. Cet événement a eu lieu à la fin du IIe siècle n.è., à l'époque où les Germains ont quitté ces territoires, migrant vers le sud-est.

Mais en dehors de ces Slaves qui ont migré vers le sud-ouest, les autres n'ont pas bougé de leur établissement permanent de la région du lac Ilmen, de la rivière Volhov, des lacs Ladoga et Onega — à Belozero. Cette branche a formé, ultérieurement, sous l'influence des Varègues, un état varégo-russe.

L'autre branche son expansion vers l'est l'est. Le centre slavo-russe — situé au nord —, ainsi que les

(65) La collection d'articles : *L'Europe aux IXe et XIe siècles. Aux origines des États nationaux*, Varsovie, 1963, pp. 392-393 et 399.

(66) Hynek Bulin, *Origines des formations ethniques des Slaves du moyen Danube*, p. 103 ; H. Lowmianski, *Pocutki Polski*, t. II, pp. 69-78.

(67) *L'Europe aux IXe et XIe siècles*, p. 378.

(60) Ap. F. P. Filin, *Ouvrage cité*, p. 68.

(61) F. P. Filin, *Ouvrage cité*, pp. 117-112.

(62) *Ouvrage cité*, p. 123.

Slaves qui migraient vers l'est ont représenté la branche orientale des Slaves (les Russes).

Au cours de leur migration vers l'est et de là, vers le sud, les peuplades slaves acquirent un caractère de mélange, de métissage. Ce n'était plus une population pure slave. C'est probablement cette population mélangée à la suite de leur vie en commun avec les Finno-Ougriens et plus tard avec les Scythes et les Sarmates qui est connue par les Allanes sous le nom d'Antes.

La brusque disparition des Antes des sources historiques s'explique facilement : les auteurs de l'Antiquité n'étaient plus préoccupés par les Antes, mais par les Avars qui représentaient à l'époque un danger immédiat pour la Grèce et pour Rome.

Une remarque critique à l'égard de cette conception a été adressée par F. P. Filin qui écrit : "Il n'y a aucun argument qui puisse nous déterminer à parler d'une alliance ante, c'est-à-dire d'une alliance réunissant les diverses tribus slaves sous la direction des Antes et d'autant moins d'une certaine formation d'état due aux Antes (68). C'est ainsi que l'auteur a enterré une conception fantaisiste sur les Antes, conception appartenant à quelques-uns des plus importants historiens slaves et russes, tel P. I. Schafarik, S. M. Sploviev, I. I. Sreznevski, B. D. Grecov, V. V. Mavrodin.

C'est regrettable que ni l'archéologie russe, ni l'archéologie soviétique, ne peuvent avoir une contribution essentielle quant à une meilleure connaissance de ces mouvements.

Pourtant pour ne pas avoir l'air d'ignorer les conclusions de cette science, nous offrons un abrégé sur l'archéologie des Slaves de l'Est.

Nous guidons d'après *L'Esquisse de l'archéologie préhistorique de la Russie*, par L. Niederle (69).

Pour la période néolithique, l'auteur constate : "Nous ne sommes pas en présence d'un peuple unique et d'une civilisation partout la même". Il distingue à cette époque la culture Fatjanovo, au IIIe millénaire, dans la région de la Volga, propagée jusqu'à la "Novgorod — la Grande", cette culture n'est pas slave, mais finnoise.

Au Sud, il ne voit pas un seul peuple, ayant une seule origine ethnique. La civilisation Tripolie (dans les parages de Kiev), avec sa céramique d'une superbe technique, avec ses "énigmatiques ossuaires" — tout ce est encore d'une origine ethnique "douteuse".

À l'âge du bronze, la civilisation Fatjanovo existe encore, mais cette fois-ci, les métaux s'y mêlent abondamment.

Aux XIVe et XIIIe siècles a.n.è., dans la vallée du Seim, on constate une culture. A Galitch, on a découvert un trésor, datant des siècles X — VIII, mais A. Tal-greou considère que ce trésor doit être attribuer aux XIVe — XIe siècles.

Dans la vallée de la Volga, on constate la civilisation Ananino (les VIIe, IIe siècles). Il affirme qu'à l'âge du bronze, ont évolué deux groupes ethniques : les autochtones (?) et les "invasions des kourganes". Dans la Russie méridionale, on trouve des objets importés de la Hongrie, de l'Orient, de l'Oural.

À l'âge du fer — au cours du Ier millénaire, a eu lieu l'invasion des Cimmériens, "peuple inconnu d'origine thrace", dont les kourganes sont répandus entre le Don et le Dniestr; après se sont les Scythes qui suivent. Ceux-là cèdent la place aux Sarmates. Mais en même temps, à partir du VIIe siècle, on constate une influence grecque très accentuée.

Plus loin, l'auteur remarque, dans les régions de Kiev, de Jernogin et de Peltava, une population autochtone.

(68) F. P. Filin, *Ouvrage cité*, p. 62.

(69) P. Milonkovic, Ch. Seignobos et L. Einmann, *Histoire de la Russie*, Paris, t. I, 1935, pp. 60-80.

ne (?) soumise par les nomades. A partir du IIe siècle n.è., la civilisation romaine pénètre en Russie. A la fin du IIe siècle et à la veille du IIIe siècle, apparaît l'Etat Goth. Les Goths ont conquis les Finno-Ougriens, les Lituaniens et les Slaves qui étaient les voisins de ces peuplades. Dès l'année 250, les colonies grecques sont dans les mains des Goths. Les stations archéologiques gothiques sont à Tcherniakovo et à Romaski. Dans l'archéologie russe le problème des Goths est encore confus.

Après ces brefs renseignements, l'auteur fait un exposé sur l'époque slave (pp. 75-80). Mais ces pages qui, à juste raison, pourraient être considérées les plus intéressantes, sont précédées par une mention décourageante : c'est vraisemblable que les Slaves aient eu leur berceau européen entre la Vistule et le Dniepr et qui ils y aient vécu plusieurs siècles a.n.è., mais ce n'est qu'une hypothèse. Les identifications relatives au Ier millénaire sont bien vagues.

Plus loin, on peut lire : "Nos connaissances quant aux stations et aux tombes de cette époque sont tellement imparfaites qu'un exposé sur les antiquités de la civilisation slave d'alors paraît aujourd'hui prématuré" (p. 76).

Mais l'ensemble des cultures slaves est bien connu, selon l'opinion de l'auteur.

Les tombeaux les plus riches se trouvent tous le voisinage des centres commerciaux, dans les vallées du Dniepr, de l'Oka, chez les Viaticques, aux environs de Smolensk, chez les Krivitchs et chez les Sévériens (ou Sévériennes), près de Tchernigov. On y constate des influences scandinaves, byzantines, orientales.

Les milliers de "goroditche", c'est-à-dire les lieux fortifiés ont été rarement l'objet de recherches scientifiques.

Nous avons fait un compte-rendu sur les aspects essentiels de l'archéologie des Slaves pauvres. Les Slaves sont plus renseignés sur les cultures étrangères que sur leurs propres cultures slaves.

Je ne donne pas des détails concernant certaines opinions des archéologues — tel B. A. Ribakof — qui considère que la culture matérielle Tcherniakovo appartient aux Slaves de l'Est, en désaccord avec les caractéristiques de cette culture qui la recommandent comme gotho-sarmato-carpienne (pontique), selon les archéologues roumains (70) et selon l'opinion de P. N. Tretiakov alors qu'il indique la culture matérielle Zarubintsa comme absolument slave, opinion qui d'ailleurs a été critiquée par F. P. Filin (71).

À la question : quand et par où ont migré les Slaves de leur patrie primitive, pour apparaître, au VIIe siècle n.è., dans la presqu'île balkanique? I. Verner répond d'une manière tout-à-fait différente que nous mêmes. En Voilà les idées qui l'ont guidé (72).

Selon son opinion, la patrie initiale des Slaves a été à l'Est du territoire occupé par les Baltes, dans la haute vallée du Dniepr, dans les vallées de la Dnava et de la Bérézina et au nord de la culture Tcherniakovo.

Vu que les représentants de la culture Tcherniakovo ont été refoulés par les huns en 400, vers l'année 500, les Slaves sont descendus au Sud, occupant les territoires quittés par les premiers.

L'auteur est du même avis que I. I. Leapouskin, dans les zones de l'expansion de la culture Tcherniakovo en Ukraine et en Roumanie, un radical changement de population a eu lieu, car à la place des Goths, se sont installés les Slavons et les Antes.

(70) *L'Histoire des Roumains*, loc. cit.

(71) F. P. Filin, *Ouvrage cité*, p. 72.

(72) I. Verner, *Sur l'origine et l'expansion des Antes et des Slavons*, dans "Actes du VIIIe Congrès International des Sciences préhistoriques et protohistoriques", Belgrade, 1971, t. I, pp. 243-252. Nous citons de la version russe parue dans la "Sovetskaja Arkheologija", 1972, Nr. 4, pp. 107-115.

La culture *Ipotesti-Gindesti*, datant du VIe siècle et ayant comme zone d'expansion la région d'entre le Boug et le Pruth serait une culture due aux *Slavins* et aux *Antes*, parce que, dans les tombeaux de ces localités, on a trouvé des traces d'incinération, de même qu'à Balta-Verde et à Sarata-Montoru (Roumanie).

Outre cela, sur le territoire de l'Ukraine, on a trouvé des fibules à doigts (Bugelfibeln), d'une manille féminine et ces fibules "sont génétiquement liées aux fibules des Goths de la Crimée".

L'essai de Verner est fondé presque exclusivement sur l'archéologie.

L'hypothèse de l'auteur n'est pas satisfaisante sur beaucoup de points de vue.

La patrie primitive des Slaves, ainsi que nous l'avons montré, était au nord et à l'est de la patrie des peuplades baltes et ne se trouvait pas dans le voisinage de la culture méridionale de Tcherniakovo.

Si on admet que les Slaves ont occupé les territoires possédés avant par les Goths dans la vallée de la Vistule et que ceux-ci ont quittés, pour se déplacer vers le sud, passant par la Volhynie, alors on ne comprend pas, comment pourraient descendre les Slaves vers le Sud, vers les lieux quittés par les représentants de la culture Tcherniakovo? Il est bien logique de considérer que les Slaves habitant sur la Vistule se sont dispersés vers l'ouest, occupant la région de l'Oder, et vers le Sud, au-delà des monts Tatra et c'est ainsi qu'ils sont arrivés dans la vallée du Danube et dans la presqu'île balkanique.

Certes, pas tous les Slaves ont quitté leur patrie pour se diriger vers la Vistule. Quelques-uns n'ont pas quitté l'établissement d'origine. C'est de là que quelques éléments sont partis vers l'est. L'association entre les Slaves et les Antes, qui apparaît en permanence chez l'auteur est une erreur. Les Antes représentent la branche éminemment orientale des Slaves. Se déplaçant vers l'est, vers les vallées de la Volga, du Don et du Donets, ils ont formé un mélange avec les Finno-Ougriens et d'autres éléments ethniques et ils sont apparus sur les rives de la Mer Noire, d'où, en alliance avec d'autres barbares (les Bulgares et les Coutrigures) ils ont attaqué la Byzance.

Par conséquent, on distingue trois branches slaves, durant leur migration du IIe siècle n.è. : 1) la branche occidentale — les Slavins migrant vers la Vistule; 2) la branche orientale — les Antes migrant vers la Volga, le Don et le Donets; 3) la branche qui pour le moment resta sur place, mais qui, plus tard est descendue vers la ville de Kiev, pour fonder, sous la direction des Varègues, la principauté kievienne.

La cérémonie d'enterrement n'a pas été constante chez les tribus daco-géto-thraces. Elle changeait parfois sous l'influence des peuplades voisines. Et les fibules doigtées on été, vraisemblablement, gothiques, vestiges de la cohabitation entre les Goths et les Daco-Géto-Thraces, sur le territoire roumain et en Ukraine.

L'hypothèse de Verner part de la prémisse suivante : un lieu libéré par une population doit être faute occupé par une autre population. Ça arrive, mais pas toujours. Aux âges de notre ère, la vide démographique n'existait plus. La population pouvait être plus ou moins dense. Pourquoi nous imaginer qu'une fois les représentants de la culture Tcherniakovo émigrés, leur place a été occupée par les Slaves? Il se peut que les choses se soient passées ainsi, mais il est également possible qu'elles ne se soient pas passer de cette manière. On doit prouver l'occupation d'un territoire. Les arguments fondés sur le rite d'enterrement et la forme des fibules ne sont pas suffisants.

DUPLICITATE COMUNISTA

de George BICNITIU

M stat de vorbă cu o serie de "turisti" români sosiți în Occident, după ani și ani de cereri, intervenții, dovezi de loialitate față de regim, pentru a obține pasaportul și nemorocita viză de ieșire. Lucrul care se primește în orice țară liberă, în 48 de ore.

I-am primit cu drag, că doar erau sânge, sânge ca al meu. Dar mi s'a strâns inima de durere văzându-l în ce hal ajunseseră prin părțile acestuia ale globului. Și nu era vorba de... "refugiați", fugiți într-o rochie și într-un costum, și de felișii "primilegiati", de TURISTI veniți să se bucure și ei de frumusețile țării libere.

Il priveam cu interes și nu-mi venea să cred! Tăcuti, bănuitori, fără nicio spontaneitate, aproape timizi... Nimic din veselia caracteristică Românilor Provinciali, susceptibili și fără o leșăie... Poate că sunt și din cei cu bani suficienți pentru a sedea în străinătate, trimiși pe socoteala statului. Dar toți cei cu care am vorbit n'aveau nici cu ce să-și plătească un hotel. Unii veniseră cu câte un sac de dormit și-și odihneau oasele prin grădinițe publice. Alții, mai a cântări, veniseră cu mașina și dormeau în ea. Cel mai mulți sperau să aibă ajutorul celor mai vechi, rude, cunoscuți sau simpli compatrioți binevoitori.

Dar ceace m'a isbit mai mult a fost faptul că mai toți aveau cu ei două geamantane speciale. Unul era plin cu diferite produse ale arteizanatului național, biuze, servetele, fețe de masă, păpușele în costum național, obiecte pirotavate, cătoare icoană, etc., constituind "fondul de întreținere". Prin vînderea acestor obiecte — de care plața occidentală este supralăcără — se spera obținerea de bani grii, cu care să trăiască și să poată cumpăra și ceva lucruri scumpe de dus în țară. ILUZIILE DE OAMENI DESPERAȚI...

Al doilea geamantan era și el plin, dar de altfel de articole: conserve, salam și slănină (unii aveau și pâine), scootele științifice pentru a le ajunge exact cele 10, 15 sau 20 de zile cât gîndiseră "fondul de hrană", dar fiind (aga cum li se spusese în țară), posibilitățile lipsurilor sau a tichetelor de mîncare în Occidentul sărac și rușna capitalismului hrăpăret. PREVEDERILE DE OAMENI CONDIȚIONAȚI...

Condiționați de altfel până-n fundul sufletului și transformați în repertoare de lozinci, de tri-ori mai mare tristețe s'au ascuți. La întrebarea logică și simplă : "Dece nu vi se dă, ca turcii, o sumă de deșise suficiență să puteți trăi modest în timpul călătoriei, cum se petrece în toate țările civilizate?", răspunsul vine imediat, fără nicio ezitare : "Ah! Nu-e cu puțință! NOI SUNTEM O TARA SARACA! Nu ne putem permite să cheltuiim deșisele țării în pîmbărituri".

Rămîi năue! Atîta cîndoare numai în bașme se mai poate întîlni. Li s'au băgat în cap aceste noțiuni, cu atîta ferocitate, că bietul român, considerat odinioară inteligent și lucid, nici nu-și mai dă seama de enormitățile pe care le îndrugă. Dar dece mai pîc, nene, să te pîmbi, dacă nu ți se acordă nici o para sau ți se dă cîteva secl de franci ca o pomană?...

Si-apoi, istoria cu "România, fără sdrăc" devine de pomină. Aici se precizează duplicitatea regimului. Pe de o parte, cînd e vorba de propaganda oficială, nu se vorbește decît de "bogățiile naturale" care fac din România una din țările CELE MAI BOGATE DIN LUME. Sub mîna capabilă a regimului comunist, aceste bogății devin pe a se trece gloria Statului și fericirea națiunii române. Prosperitatea domnește, standardele de viață crește, poporul hînușește în bine și-n belșug...

Cînd e vorba însă de această prosperitate să folosească și celor care o produc, tonul e altul : "SUNTEM O TARA SARACA CE NU-SI POATE PERMITTE LUXUL SA..." Si bietul cetățean bătîle din cap convins de adevărul celor spuse și-și face planuri de călătorie "pe ea-o să i se dea

prin lume" pentru câteva lei fabricate în seri și reduce la cea mai simplă expresie de artă și culori.

Pe nenorocitul de turlet român, prost îmbrăcat și fără o para în buzunar, poate nu-l mai frământă gândul "răsvorlit" al curiozității. Ședea pentru câteva zile din ocazia rezistenței estompează orice dorință de a cunoaște adevărul. Cu orice risc, el vrea să vadă OCCIDENTUL! Cu bani sau fără bani, el vrea să pipăie LUMEA! Și pleacă așa, haibul, fără să-și mai pună întrebări răscăltătoare.

Pe noi însă, cei care privim această dramă din perspectiva omului liber, asemenea procedee, nu ne conving. Din contră, ne revoltă stăta eruzine și stăta cinism!

După statisticele oficiale, România prosperașcă ce un trandafir semănat în pământ roditor. Tractoarele, mășinile, chimicalele, vapoarele, etc., se scurg apră sările lumii, aducând în schimb derise cu doliulul. Turismul opedează în fiecare an, peste 2 milioane de oameni, ce aruncă aur în visteria Statului. Nu mai vorbesc de mândria sutelor de camioane ce împănase autostrăzile europene, ducând peste tot fel și chip de mărfuri rare. În curând vom fabrica și avioane "Poker", din care mai mult de jumătate pentru export. Și așa mai departe...

Apoi, în mintea oricui naște imperioasă întrebarea: "Unde merg, Doamne, toate acestea de milioane de dolari?". E o întrebare în care numai noi, cei liberi, putem răspunde răspicat, deoarece numai noi ne putem sustrage ferociei represului ce s-ar abate asupra celor din Tară dacă ar îndrăzni să murmure numai adevăratele cauze ale presupusei "sărăcii românești". Nu le putem fiugiri pe toate, dar cele expuse sunt suficiente pentru a se înțelege sensul exact al cinismului comunist.

Dacă suntem "o țară săracă" și dacă nu-i cu puțință să ne deșose un "minimum de supraviețuire" celor ce-ar dori să facă și ei măcar UN SINGUR DRUM prin lume, e să gresim rezervelor în deșose un fost sustragere robului lor natural de a satisface cerințele și nevoile națiunii, pentru a fi puse la dispoziția scopurilor pur politice ale comunismului internațional.

Sute de milioane de dolari iau drumul subversiei mondiale dirijată de Moscova, în ajutoare pentru guvernilor în țările subdezvoltate, în ajutoare pentru partidele comuniste din țările occidentale (cazul cu Partidul Comunist portughez).

Alte sute de milioane de dolari intră în material de război sau în trupe speciale expediate în țările ce pregătesc revoluții în Africa (cazul cu tanketele române din Angola).

Alte sute de milioane de dolari sunt săvârșiți în circuitul subversivității mondiale prin sustragere neobosită a spionajului, se-a devenit o specialitate a comunistilor români (cazul Caroman și altele) precum și în "educarea", marxistă bineînțeleasă, a sute și sute de negri aduși din țostă Africa în România și unde aceștia își pot permite, în țostă liniste, să mai "dădească" prin pădurile din jurul Capitalei câteva "burghese" recalcitrante.

De unde să mai rămână un pic și pentru bieții Români dornici să se plimbe și ei prin străinătate!...

De-altfel, ar fi "impozitiv" din partea lor să nu înțeleagă cerințele vremii și greutatea prin care trece România pentru a face față obligațiilor internaționale care-i impun: să se considere, stăic, săracă, când e vorba de bună stăruie și fericirea Românilor, dar să se arate darnică și bogată când e vorba de subversivitate, propagandă marxistă și alte chestiuni nebunești care asenă națiunea română!

În lume însă, și rețetele au un sfârșit!

George BICNYI

OLTUL

Ion Tolescu

Băltă Oltu'n valuri repezi
Milioe străna în brâu de alături,
Băltă'n toance printru lăptei,
Modărină pe fund de cheuri...

Pe sub poșteri, greu se'nelină...
Fără preget și răgaz,
Dă să iasă la lumină
Prins cu stăncă de grumaz...

Băltă Oltul din văitori,
Răscut în răgăie,
Spadă'n mâini de domnitori,
Chiot lung de haiducei...

Ochii simbreului din steme,
Frunza codrului pe buze,
Ducă'n volbură de vreme
Chip de Sarmisagetzaze.

FRANCOIS DUPRAT

profesor la Colegiul privat de învățământ general din localitatea Caudubec-en-Caux.

De mai multe ori victimă a unor atenție, fie împotriva locuinței sale din împrejurimile Parisului, fie împotriva persoanei sale la facultatea din Vincennes, el se stă amănunțat deoarece numărul celor ce au fost și se simțeau vizai de această inteligență puțin comună, era important.

La începutul activității sale politice, François DUPRAT se interesasea căva timp de elementele extreme-stângii franceze de coloratură trotkistă. Dându-și seama de "valoarea politică" a acestor idei cu care intrase în contact, revine și devine unul dintre cei mai tenaci luptători naționaliști.

Începuturile și le face în rândurile organizației "Jeune Nation" (Tânăr Națiune). Apoi, fiind secretarul și colaboratorul scriitorului Maurice BARDACHE, François DUPRAT la poziție hotărâtă pentru ca Algeria să rămână franceză, ceea ce îl atrage multe neplăceri, făcând chiar câteva luni de închisoare. Devine apoi unul dintre responsabilii mișcării "Occident", pe care o părăsește după căva timp, când constată că mișcarea se îndepărtează de țelurile sale inițiale și se apropie de tezele guvernului epocii.

După aceia, începe să militeze printre membrii lui "Ordre Nouveau" (Noua Ordine), devenind unul din principalii ei animatori, până la dizolvarea ei în Iunie 1973.

Aderă în continuare, la "Front National" (Frontul Național) condus de către Jean-Marie Le PEN, devenind în scurtă vreme unul din principalii colaboratori ai acestuia.

AMBATĂ 18 Martie 1978, în jurul orei 8 și 45 de minute, pe șoseaua națională 182 între comuna Trait și localitatea Caudubec-en-Caux (Seine-Maritime), moare în urma unui odos atentat unul din liderii naționalismului francez, FRANCOIS DUPRAT.

Născut la 24 Octombrie 1940, la Alaccio (Corsica), François DUPRAT dispărea la numai 37 de ani în plină activitate și maturitate intelectuală. Căătorii și tată a doi copii, François DUPRAT era

în Biroul Politic al mișcării. Militant deosebit, reușind să implantase Frontul Național în Normandia, ca al cărui candidat se prezintă la alegerile legislative din 12 Martie 1970 și secretarian al mișcării, dotat de o remarcabilă forță de pătrundere a evenimentelor epocii actuale și de o memorie fenomenală, François DUPRAT lăsa în urma lui mai multe lucrări și articole de o calitate deosebită.

Își începe activitatea jurnalistică în paginile ziarului "RIVAROL", asumându-și rubrica săptămânală "Les Nouvelles du Front" (Noutățile Frontului), unde intuția sa ascuțită prevede evenimentele și mișcările studențești de la Paris din Mai 1968, sub incitarea lui Daniel Cohn-Bendit și a amicilor săi din așa numitul "22 Martie" maoist.

Pasiunea lui pentru istorie și puterea sa de pătrundere a evenimentelor internaționale contemporane se concretizează prin mai multe lucrări și articole. Sub numele de François MASSA, publică în 1972 în editura Alain Mareau o remarcabilă lucrare asupra Bengalului: "Histoire d'un conflit" (Istoria unui conflict). Deasemenea dovedește o cunoaștere profundă a evenimentelor din America Latină, și mai ales din Africa unde, în 1964, la numai 24 de ani, dirijează serviciile de propagandă ale lui Moise Tschombe la Radio-Congo.

CONFERINȚA DE PRESĂ (di GOMA la Paris)

La 24 Noembrie 1977 a avut loc la Paris, în sala "Auditorium" a bibliotecii FNAC-Montparnasse, conferința de presă a scriitorului Paul GOMA.

Nu am iust parte la prea multe conferințe de presă, însă totdeauna am fost curcirit de "duelul" dintre cei ce pun întrebări și cei ce răspund, precum și de abilitatea cu care se formulează întrebările și răspunsurile atunci când se dorește obținerea sau ococirea unor probleme mai delicate.

Dela această conferință am plecat total desamăgit, cu sufletul gol, ca după o seară petrecută într-o sală de teatru unde s'a jucat o piesă anodină, a cărei punere în scenă și calitatea actorilor fac ca așteptorii — și așa puțini — să plece unul câte unul.

Fenecul efectiv, la un fel de "isotru" am asistat! În centrul miciei estrade, actorul principal, cu aerul desabusat al omului obșnuit să piardă multe ore pe scaunele "Capotei", "Berlinului" sau "Colomadelor" bucureștene. Aspectul său exterior este departe de a reflecta "sufărurile" pe care le-ar fi îndurat în țară și foarte îndepărtat de aspectul celor care suferă cu adevărat în țară opresiunea comunistă.

Vorbeste în românește, însă maniera de a forma frazele agramatismul și vulgaritatea desfurată au impresiune neplăcută asistentă cu toate că o "amuzăntă presă", a doua zi, era încântată de "focul de curvie" realist de "maser", în dreapta sa, di Hercevoici-Pariu, ca traducător, face eforturi disperate pentru a traduce într-o franceză decentă vulgaritățile apuse de di Paul GOMA. Nu pierde ocazia însă să facă precizări interesante atunci când i se pare necesar, dând definiții ca "Mișcarea Legionară este fascismul românesc", fapt ce demonstrează că are "cunoștințe" vaste în problema naționalismului românesc.

În sală, reporteri ai diverselor stări, amestecați cu diverși "români" ce pot fi ușor recunoscuți de valahii neoași datorită accentului lor deosebit. Printre reporteri, unii punuse întrebări în limba franceză dar luau noție în limba română. Ceișii își exprimau extasiul chiar înainte ca di GOMA să-și termine frazele. O plăcere de conferință de presă!

Un român stabilit de 30 de ani în Franța și care cunoaște bine exiliul românesc dela Paris, îmi poartă: "Cred că am grasit săle!". În dreapta estradel, "clasiu" parizian al gomistilor, în frunte cu Ierunca-Lovinescu, cu fețele numai sămbete, savurează răspunsurile "supraomului" de pe estradă. Nu mă pot abține să-i privesc compătimitor pe acești "creatori" care, în neobrăzarea lor, critică

de Cătălin NITESCU

Datorită legăturilor sale din tinerete și a apropierii ce începuse cu mișcările de extremă-stângă franceze, François DUPRAT devine unul dintre specialiștii naționalismului francez în privința acestora. Lucrările sale ca "Les journales de Mai 68 ou les dessous d'une révolution" (Zilele lui Mai 68 sau dedesubturile unei revoluții) și mai ales "L'Internationale étudiante révolutionnaire" (Internazionali revoluționară studențească) ca și articolele din "Cahiers Européens", al cărui director era, ilustrează acest lucru.

Prin dispariția lui François DUPRAT, naționalismul francez ca și cel internațional suferă o mare și grea pierdere. Omagii tăcut adus, atât la biserica Saint-Nicolas-du-Chardonnet, în timpul oficiului religios, pe tot parcursul cortegiului cât și în clipa înmormântării și mișcările naționaliste din lume scoate în evidență și mai mult puterica personalitate a celui dispărut și aprecierea unanimă de care se bucura.

Alături de familia îndurată și de prietenii și camarazi săi de luptă îndolaiți, aducem și noi amintea și omagii noastre, putând spune: "Fii sigur François DUPRAT că nici noi nu te vom uita".

Cătălin NITESCU

CINE ESTE PAUL GOMA?

un Eminescu, un Iorga, un Părvan, etc. dar ridică în slăvi pe "idolul" lor, GOMA, a cărei exprimare amintea de cea utilizată la "Colul bălan"...

Atmosfera din sală, felul cum se pun întrebările, reamintea de ceace se întâmpla în Bărăndar, în perioada postbelică, acea pagină murdă și înăstrănată a stărilor românești.

Din cele discutate cu această ocazie câteva probleme sunt de importanță majoră și trebuie amintite:

Întrebat "Când vă veți întoarce în România?", di GOMA răspunde "Nu mă voi întoarce în România decât atunci când cuplul Ceaușescu va dispărea. Dacă la putere ar veni un Verdej, Burtică sau un altul, mă voi întoarce imediat. Dacă însă oronul din ei va cădea ad-și facd un sceptur, un tron, un palat, un imn, voi pleca din nou".

Ce denotă acest răspuns? Este clar că di Paul GOMA nu are nimic contra regimului comunist instaurat în țară. EL NU ESTE ANTI-COMUNIST! Singurul reproș: el nu este de acord cu felul în care conduce cuplul Ceaușescu acest sistem. Dacă aceștia dispăr fără a dispărea regimul care i-a cocolat la conducere, atunci nimic de vis, ar accepta regimul. El are probleme de ordin personal, justițiate oarecum, gândindu-ne că bietul om a fost, ca și alții scriitorii, îndepărtat dela bucate.

Facă parte din categoria celor cunoscuți în Occident sub numele de "comunisti cu fața umană". Disparând însă Ceaușescu, s-ar putea reîmpărți "coloniul de ras" și-n acest caz dese n'ar reveni în țară! Dacă bucate obținută e bună, poate chiar să revină la poziția avută înainte — aceea de membru de partid. Trecei meschine de pe o baricadă pe alta, în funcție de acantații material oferit, fără nici un ideal, fără nicio conștiință și nimic mai mult. Desfătre, acestea mai reese și din următorul răspuns:

Întrebat — "Sunteți un disident sau un opozant?" Răspuns — "Nici eu nu mă știu ce mă sunt! Nu știu ce mă sunt sau cel puțin ACUM nu vă pot spune. Am fost condamnat politic, apoi MEMBRU DE PARTID, apoi scriitor, am renunțat de a mai face parte din Asociația Scriitorilor, etc..."

Di GOMA a trecut prea ușor dela o extremitate la alta și asta de mai multe ori. E normal ca acum să nu mai știe cine și ce este. Faptul că declară că momentan nu ne poate spune cine este mă face să gândesc că așteptă din nou vreo "propunere", sprijinul copios financiar. Si în funcție de aceasta ne va desvălui mai târziu noua sa poziție. Sau poate, această poziție a fost DEJA stabilită de alții, în cercuri care numai interesele numelui românesc nu reprezintă, dar nu vrea să ne-o spună cu speranța că va mai induce în eroare pe cineva.

Întelegând cele de mai sus, restul declarațiilor mi-a fost ușor să le pricep:

"Nu are proiecție literară" pentru că nu pentru asta a venit aici. Nu "până" lui Goma vor să fie folosiți, ci acțiunile de subminare și intoxicare a adevăratei lupte românești.

"Am fost bălădat de Ministrul adjunct de Interne" se plânge "martirul". Domnule GOMA, vă rog să-mi permiteți să vă spun: Sunteți prea MARE! Aveți probleme cu cuplul prezidențial, discutați cu Miniștrii plini, sunteți bălădat de Miniștrii adjuncți... Iar după aceste "audiențe" în care acești Miniștri vă amulg fire din barbă, plecați acasă cu mășina... ministrului...

Hai să fi serios! Lăsați "CIRCUL" care, singur declarați, s-a făcut în jurul persoanei DV. Întâlniți memoria celor care au suferit seci de an de închisoare și care nici măcar n-au știut pentru ce erau arestați. Sunt destul criminali specializați în torturi, până să se ajungă la ministrul, care să bată un deșinț, chiar dacă acesta este un Paul GOMA.

După această semnificativă conferință de presă, pe străzile Parisului, îmi reveneau în minte câteva amănunte:

Di Paul GOMA a fost arestat în România ceaștigă de azi la SIMPLA INTERVENȚIE a soției sale a fost lăsat în pace. Oare, reprezentanța cărei forțe supranaturale este soția sa a reușit ca, printr-o neînsemnată intervenție, să-și libereze soțul? Mă gândesc la așule de mil de mame și soții române care ar fi vrut să intervină și ele pentru copii și soții lor, dar nu le-a fost dat niciodată s'o facă și

mare parte dintre ele n-au mai avut nici măcar bucuria să-l mai revadă...

Mă gândeam deasemenea la un refugiat politic român pe care l-am întâlnit cu o zi înainte și care, cu candoarea caracteristică sufletului românesc, se întreba "Am auzit că a venit Paul Goma! Unde se va culca? Ce va mânca? Cred că o să-l fie greu la început fiind cu întreaga familie". Când apoi a aflat că pentru "început" di Paul GOMA a primit dela "moșie" / Europa Liberă / suma de 41.220 dolari, a ridicat ochii spre cer implorând "Doamne când se vor termina toate acestea!".

În încheiere, di GOMA ar face mai bine să nu mai pomenească cele trei capete de acuzare pentru care ar fi fost arestat — legionar — complotist — pederast. În primul rând, el este foarte departe de ceea ce înseamnă "a fi legionar", ca să împleteze în vreun fel memoria zeilor de mil de legionari care au luptat și murit în credința lor. Apoi, complotist, nici când, pentru că astăzi nu ar fi la Paris. Iar în ce privește a treia "calitate" ce i-a oferit, ar trebui să știe că se află într-o țară liberă unde poate face tot ce dorește. Și dacă tot o repetă va stârni zămbete subînțelese chiar și în săli pline de "fideiți".

Reluând declarația diu GOMA "Nici nu mai știu ce sunt și cine sunt", orice om care judecă corect fapte, situații, declarații și atitudine, îl poate scoate ușor din dilemă:

DOMNUL GOMA ESTE UN NIMIC, atât în mâna celor care îl manevrează din umbră cât și în ochii marelui majorității a Românilor din exil.

Ionel NIȚESCU

PE MARGINEA CARTILOR

TALMACIRI DIN LIRICA AMERINDIANA, de NICOLAE NOVAC. Colecția Aposiția, München, 1977.

Întro elegantă prezentare a apărut în "Colecția Aposiția" de la München, o culegere de poezii amerindiene, în traducerea Diui Nicolae Novac.

Cititorul rămâne perplex constatând că pentru a găsi poezie adevărată, trebuie să faci apel la pielea roșii. Căci poezia e cuvântul care se adresează inimii. Acest cuvânt poate trece prin creier, dar la sfârșit trebuie să ajungă la inimă. Dacă se oprește în drum, nu mai e poezie. Desigur, Di Novac, care nu e polemist, nu s'a gândit să facă poezia traducând și publicând aceste poezii dar, cu discreția care-l caracterizează, pare să spună: Înapoi la poezie.

Sunt multe buccii în această carte care ar putea fi date exempli de poezie adevărată care se adresează și care ajunge la inimă, care predispoze spre visare:

LUNA ȘI ANUL

Luna și anul
vin și se duc;
la fel,
ziua și vântul.

Și tot astfel se duce și carnea
spre locul veșniciei odihne (pag. 45).

ASTFEL A GRAIT TRIBUNUL BRATILE

"Când ultimele Piele Roșii n'or mai fi decât un mit

printre

albi
când copiii-copiii voștri se vor crede singuri
în câmp, în prăvălii, pe drum sau în
pădurile fără poteci,
ei nu vor fi singuri.

Noaptea, când strășile orașelor voastre vor fi tăcute
iar voi

le veti crede goale,
ele vor tremura sub pașii celor ce cândva
le împleau
și încă umplu această iubită țară.

Nu, omul alb, nu va fi niciodată singur aici.

Să fie deci drept și prietenos cu poporul meu
căci morții

nu sunt neputincioși.

Morții-am spus?

Nu există moarte. Numai schimbare de lumi" (pp. 26-27).

Da, aici e multă filosofie. Omul piele-roșie îi spune omului-alb că a fost criminal, că l-a exterminat, dar el omul piele-roșie va rămâne mereu aici, pe pământul strămoșilor lui, dacă nu astfel, va rămâne prin morții lui, morții ce nu-l vor lăsa niciodată singur pe omul alb și-l vor aminti mereu crime pe care a comis-o. Iată cuvinte ce cuprind adâncă filosofie, dar care se adresează inimii, adică obiectivului poeziei adevărate.

★ ★ ★

MON CALVAIRE ROUMAIN, de MICHEL SOLOMON. Les Éditions de l'Homme, Montreal, 390 pagini.

Întro noapte, în trenul Iași-Chisnău, printre călătorii unui compartiment, era și unul cu figura tipic semită. Când s'a luminat, trenul era pe la Bărnova. Evreul s'a dus la toaletă, a revenit, a căutat în valiză și apoi, vizibil încurcat, s'a adresat unui român, rugându-l să-l împrumute un prosop. Nu prea încântat, românul și-a deschis valiza și l-a lăsat obiectul cerut. Dar după un minut, Evreul a revenit și l-a cerut un săpun. După alt minut l-a cerut pasta și, însfârșit, l-a cerut peria de dinți. La acest ultim obiect, românul a refuzat să-l satisfacă cererea. Până la Iași, călătorii a continuat într-o atmosferă de jenă. Însfârșit, la această stație, Evreul și-a luat valiza și a coborât, vizibil supărat. Pe peron îl aștepta toată familia. Imbrățișări, etc. Soția îl întreabă dacă a călătorit bine, la care Evreul nostru l-a răspuns: "Nu prea. În compartiment era așa un antilemit, cum n'am întâlnit în viața mea!"

Morala acestei anecdote a că Evreul nu admite jumătăți de măsură; ori îl acceptă totul, ori te transformi într-un teribil antisemit. Un exemplu l-am avut în exilul românesc. La Paris apare o gazetă B.I.R.E. care a fost și rămâne cea mai filosemită gazete. Atât de filosemită este această gazetă că acum 15-20 de ani, un confrate de peste ocean a spus că B.I.R.E. însemnează Buletinul Israelitilor de Rîu Eilen. Și iată că, spre stupefacere tuturor Românilor, inclusiv a Directorului acestei foi, într-o gazetă de limbă românească dela Tel Aviv, a apărut un articol în care René Theo, e taxat, nici mai mult nici mai puțin, decât de... legionar. A fost suficient ca această gazetă să la în ultimul timp partea unor Români pe care Evreul nu-l lăsa niciodată, adică B.I.R.E. să laude ce critica altădată și încă, să critice și pe Noel Bernard, pentru că René Theo să se transforme într-un infam huligan. Da, aceasta e situația, așa sunt Evreii și n'o să-l putem schimba noi. René Theo a refuzat să le dea și peria de dinți.

Am citit cartea "Mon Calvaire Roumain" de Michel So-

lomon și m'a încântat, cau mai bine zis, m'a entusiasmă. Hotărându-mă să-mi spun părerea despre ea, am știut de la început că orice și oricum aș scrie, nu-l voi satisface pe autor care este Evreu, Evreu din România. Michel Solomon a scris două cărți, una intitulată "Magadan", în care-și povestește jălnica tragedie din Siberia și a doua, cu titlul "Mon Calvaire Roumain" în care povestește ce a suferit în România. Pe prima, cu toate eforturile, nu mi-am putut-o procura. M'a vălă cupa de a doua. E pur și simplu pe linie marilor cărți românești "Pitești". "Întorcerea din infern" și "Fără pașaport prin U.R.S.S.". Autorul, Evreu, prin 1940 considera că situația din România a devenit intolerantă și părăsește Tăra pentru, din altă parte, să contribuie la schimbarea situației. Se înrolează în armata britanică, fără să se gândească că indirect se înrola în cea sovietică și că, cu propriile lui mâini își fabrica cheia care avea să-l deschidă ușile închisorilor comuniste. Dar cum am putea noi să-l aducem vreun reproș pentru aceasta, când aceiași lucru l-au făcut și alții care erau Români-Români și nu Români-Evrei?

După "victorie", Michel Solomon se întoarce la București, unde trebuia să fie răul adevărat și nu laudul de dinainte de răzoi. Și se pare că era așa de sigur de sine, atât de necondescător al Sovieticilor, că la atitudine agresivă, ieșind pe stradă în uniformă britanică. Și e arestat, dar nu de Români, ci de Sovietici. E judecat la Constanța, în România, dar nu de judecători români, ci de judecători sovietici. E condamnat la 25 de ani și trimis să-și ispășească pedeapsa nu în România, ci în Siberia. I se întâmplă ca boierului moldovan Iordachi Rosetti care, la 1711, e arestat în Moldova, nu de Moldoveni, ci de Ruși, și trimis la închisoare la Kiev. E probabil că Iordachi Rosetti nu și-a considerat soarta prea tragică, deoarece ei, efectiv, luase poziție antimoscovită. Cred că nu la fel putea să judece situația Michel Solomon, deoarece el nu se opusese Rușilor ei, din contra, îi ajutase, atât cât putuse, ca să ocupe România. Și Rușii nu glumeau. I-au dat 25 de ani de pușcărie, pentru că era... spion anglo-american. Din acel moment, familia lui Solomon nu a mai știut de el 17 ani! Pe timpul lui Antonescu Evreii, deși prigo-niți, puteau fi ajutați, se putea interveni pentru ei. Dacă tragedia lui Solomon ar fi avut loc pe timpul lui Antonescu, ar fi intervenit doctorul Fliderman sau chiar Eugen Lovinescu, care ne povestește într-una din cărțile sale cum a intervenit — și cu succes — pentru ca să scape pe un scriitor evreu dela deportare.

Și e curios că se puteau întâmpla aceste lucruri Evreilor, când neamul lor era la putere! Ana Pauker, Ioan și Liuba Kșinevski, etc., Liub și spânzura în Tăra dela Dnăre, iar Evreii de rând deveniseră extrem de obraznici. Acestea s'au putut întâmpla pentru că atât Michel Solomon cât și coreligionarii lui nu aveau habar de ce este comunistul, nu știu că a fi comunist înseamnă a fi bestie. De aceasta Michel Solomon și-a dat seama numai când a intrat în mașină, adică atunci când era prea târziu. Prin închisorile prin care a trecut, a întâlnit numai bestii cu chip de om. Că erau maiori ca Goiciu, locotenentii și ca Rușii, colonelii, generalii, etc., erau bestii, bestii. Cred că a rămas surprins autorul acestei minunate cărți, constatând că Românul acela blând pe care-l cunoscuse înainte de "eliberare", se transformase dintr-o dată într-un câine turbat. Cine-l schimbă? Trebuie să acceptăm că dintre toți acei care s'au scaldat în apele comuniste, Michel Solomon e singurul care recunoaște fără reticențe că doctrina pentru care luptase era criminală. În toată cartea nu se găsește nici o frază în care autorul să încerce să se scuze, să caute explicații.

După 9 ani în "dulcea Siberie", Solomon e trecut Prutul și e predat comunistilor români. Ajuns pe teritoriul Tărilor lui, creda că va fi rejudicat, că bezbojnicii români vor repara eroarea comisă. Acuma Evreul Solomon avea să-și dea seama că doctrina pentru care luptase, transformase pe blândul român de altădată în fiară sălbatică. Proces? Ce-l aia proces? Se întrebau parca judecătorii populari, procurorii și chiar avocații. Și după 9 ani petrecuți în Siberia, Michel Solomon mai petrece aproape tot stăția în închisorile bezbojnicilor români. Asistăm la scene asemănătoare celor descrise de ceilalți trei scriitori români etna-ți: bestialitate fără limite. Dar ce-l e curios e faptul că pagini lui par scrise de un Român-Român și nu de un Evreu-Român.

"În timpul acestor trei zile sângeroase, nici o ambulanță nu și-a făcut apariția, nici un ofiter nu a venit să deschidă o anchetă. Sarabanda infernală continuase cu gardienii care, beți, deschideau porțile celulelor, acoteau pe de-ținuți și-l maitratău cu bastoane de fier. Bătrâni care participaseră la trei răboaie, așteau acuma pe dugumeaua înșăgerată a sălii de intrare" (p. 63). Am subliniat cu-vântul trei și l-am subliniat pentru că întâlnim aici un lucru destul de curios. Pentru Evreul Michel Solomon, în cele trei răboaie intră și cel dus contra Rusiei sovietice

și nimic nu lasă să se întrevadă că el l-ar considera criminal sau cel puțin eronat, nici măcar pe cel dus dincolo de Nistru. Și când ne gândim cum priveau lucrurile alți Români!!!

"Chiar cei mai optimiști înțelegeau că viața în România nu mai avea nici o valoare, că noi eram la dispoziția unor fânze fără lege și credință, care nu respectau nici justiția și nici viața umană" (p. 63).

Niste cuvinte asemănătoare, foarte asemănătoare, pronunțate generalul Rădescu, la 5 Martie 1945.

Ca Român-Român, rămân înmărmurit citind, scrisă de un Evreu-Evreu, la pagina 123, fraza următoare: "... pen-tru a semna actul de armistițiu intervenit între Rusia și o Românie care, fără să fie învină de câmpul de bătăie, întorse armele contra Germanilor".

"După trei luni de ocupație sovietică și în timp ce sol-dați români mureau cu mii, țărânii mureau literalmente de foame și cadavrele lor stăteau dealungul căilor ferate care străbău Tăra de la Nord la Sud" (p. 124). Călătorul român nu-și poate crede ochii. Iată un Evreu, repet, un Evreu, care afirmă categoric că ocupația rusească a început la 23 August 1944 și nu prin '45 sau '46, cum au scris ieruricele rezistențiale.

"Tot ce se știa de zărkă sub regimul comunist de după 1944 (Evreul acesta revine cu 1944 spre a le strica pașența rezistențialistilor noștri) era că acest loc reprezenta tot ceea ce istoria modernă a imaginat ca mai crud. Tribuna-lele populorului, organe administrative revoluționare, care țineau locul tribunalelor ordinare, condamnaseră la zărkă pe toți înalții demnitari ai Tării, civili și militari, ai regi-mului dictatorial mareșalului Antonescu ca și pe anumite personalități ale lumii politice și intelectuale, pe care comu-niștii le urau în mod particular și a căror influență asupra maselor populare o temeau. Șefii mari ai Găr-zii de Fier se găseau acolo, în timp ce legionarii de rând se găseau la Alud" (p. 143).

Iată că un Evreu vine și spune că șefii Gărzii de Fier se găseau la zărkă, locul cel mai crud pe care istoria mo-dernă a putut să-l imagineze, în timp ce o "anumită pre-să" și "anumii oameni politici" cărora li s'a raliat în ultimul timp Rașii Biblicisti, vor să ne convingă că le-gionarii se găseau dacă nu la dreapta sau la stânga Anel Pauker, în orice caz în locuri foarte apropiate. Evreul Mi-chel Solomon nu aruncă cu noroi nici peste filozoful Vil-chel Solomon și nici pe lucian Blaga și nici pe Lucian Blaga și nici pe Mircea Eliade care, între noi fie zis, a făcut și el un mic stagiul printre "huligani". Și o știa, totuși vorbește cu simpatie și chiar cu respect despre el.

"Perversitatea comunistă voia ca un nom, din momen-tul în care a fost arestat, să înceteze de a mai exista pentru familia sa" (p. 222). "În această perspectivă, a de-juca planul satanic al autorităților, aducând la cunoștința familiei că tatăl sau soțul trăiau încă, era un afront cri-minal adus ordinii comuniste" (p. 222). Michel Solomon, Evreul Michel Solomon, întrebunțându-l cuvântul satanic. Atunci când mai era timp să se la măsurile necesare, un Român l-a întrebunțat, spunând că dacă Rusia va intra în România, o va sataniza. E foarte probabil că Michel So-lomon nu cunoștea nici fraza și nici pe Românul care o formulase, dar nu-l putem reproșa unui Evreu că n'a cu-noscuto, când sunt atăția Români care au cunoscut-o dar și-au bătut joc de acest tragic și profetic avertisment.

Ca și alt Evreu, Raul Rubel, Michel Solomon nu vor-bește în cartea lui numai despre suferințele Evreilor din închisorile Pitești. Dej și Gheria, ci de suferințele tuturor, Români și Evrei, amestecată, căci împreună sufereau ur-mările satanizării Tării dela Dunăre. Ba are cuvinte fru-moase la adresa "huliganilor". Astfel, pe Toma Vlădescu, redactor principal la "Porunca Vremii" (la Porunca Vremii și nu la Buna Vestire), îl descrie în culori frumoase. Să fi înțeles care Evreul Michel Solomon e în acele momen-te era mai frate, frate de suferință, cu Toma Vlădescu decât cu Ana Pauker sau Liuba Kșinevski? Nu avem nici un motiv să credem contrariul.

Însfârșit, autorul e pus în libertate. În tren, un Român îl invită în vagonul restaurant, iar la sfârșit îl dă 20 de lei. "Am rămas o poporului român, pe care violența și min-ciunile oficiale, nu reușiseră s'o schimbe" (pp. 357-358).

În Gara de Nord, la un taxi. Șoferul îl întinde o țigară, și-l întreabă:

— Veniți de departe?
Evita să-mi spună domn asu tovarăș.
— De la Polul Nord, l-am răspuns, jumătate serios, ju-mătate în glumă.

Fără să clipescă, șoferul răspunde:
— Ei mai sunt încă mulți dintr-ai noștri acolo?
Prin ogindă am remarcat că un surâs discret îi înșușea fața.

— Nu mulți, se vor întoarce toți.
— Cu atât mai bine" (pp. 361-362).

Acest ghefur a refuzat să-i primească banii pentru cursă. Putea acesta să fie un Național-Tărănist, un Liberal sau un Legionar. Și de ce nu? În orice caz, sigur, era un anti-comunist de totdeauna, nu de dată recentă, care nu primea cu fiori armatele bezbojnice, care nu crezuse că *Rusia s'au schimbat* și nici că Churchill și Roosevelt nu vor face nimic în țara noastră fără aprobarea lui Iuliu Maniu. Chiar dacă nu era legionar, sigur, acest ghefur crezuse fraza cetăluat Român care spusese că intrată în România, Rusia nu se va retrage până când nu o va sataniza.

Nu am de unde ști dacă Michel Solomon are o figură semnată sau nu, fotografia de pe carte nu e concludentă, dar oricum ar fi, Evreii au ceva specific care face să fie recunoscuți. E mai mult decât probabil deci că atât Românul din tren cât și ghefulul și-au dat seama că au de-a face cu un Evreu. Și totuși i-au întins mâna și și-au deschis inima. După 20 de ani de satanizare, diferențele dispăruseră, urile se topiseră, și unii și alții se simțeau frați. Din frama ghefului deasfetei, reiese că acesta îl considera pe

Evreul Solomon "dintr'al noștri", adică dintre acei care fuseseră fărași de tăvălugul bezbojnic.

Citesc cartea Evreului Michel Solomon acum câteva luni, dar când m'am hotărât să scriu despre ea, am reținut-o. Și recunosc că paginile Evreului Solomon mi-au ators lacrimi. M'am mișcat în special umane pagini ale întoarcerii și cele după întoarcere. După mai bine de 17 ani, tatăl lui murise, mama îi emigrase în Israel, soția, care fusese mințită de autorități că el murise, se măritase. A rămas numai niște rude, Moritz, Mina, Yolanda, sunt nume pe tata, pe mama, soția.

Michel Solomon se găsește astăzi în Canada. Se mai gândește la posibilitatea întoarcerii în Țara cu bunul popor românesc? Din paginile cărții transpiră răspunsul negativ. Dar nu are importanță. Pentru cartea lui, de aici, i-ași trimite o caldă strângere de mână. Și totuși n'o fac. Ceva ma oprește. E anecdota cu perla de dinți.

N. S. G.

NOTE CU LEXIC POTOLIT

● Pentru ca un copil să vadă lumina zilei, are nevoie de o gestație de 9 luni. Câteodată această gestație se reduce la 7 luni și copilul astfel născuți îl se spune în România septiliei. A existat însă un copil minune-cas unic în țara noastră-care s'a născut numai după 6 luni. Și o comisie medicală a declarat că nașterea a fost normală și că ea s'a produs după 6 luni de gestație. Numai că Mitică din Obor nu s'a aratat satisfăcut de explicația medicilor, a strâns din umeri, a făcut cu ochiul și a exclamat: "asta s'o crează ei", adică medicii. Iar copilului minune i-a spus: Mihai Viteaz!

Sunt însă cazuri când unii copii depășesc cele 9 luni normale și pot ajunge chiar până la 10 luni. Cel puțin așa stabilea Dreptul din Țara de la Dunăre, dinainte deopot. Copilul care se naște la mai mult de 10 luni după decesul soțului mamei lui, era exclus de la moștenire, adică nu era considerat fiu al decedatului ci al unui tată de pripă.

Iată însă că există în exilul românesc un copil care a depășit cele 10 luni de gestație, și încă cu mult, și nu vrea să iasă la lumină. E vorba de faimosul Comitet Național Român.

Când o familie așteaptă un copil, se gândește la două lucruri: la moașa și la popă. În moașa pentru nașterea și la popă pentru botez. Cum însă acest copil minune care a depășit cele 10 luni fatidice refuză să iasă la lumină, tatăl copilului, di Nicolae Penescu, spre surprinderea generală, în loc să

cheme moașa, a chemat pe popă. Și Mitică din Obor a făcut din nou cu ochiul. Și-a amintit că a văzut un film intitulat "Irma la Douce". În acest film era un personaj, care se chema Constantinescu. Și Constantinescu ăsta să facă de toate. Spectatorul filmului rămâne perplex când, la sfârșit, vede cum Constantinescu, pe lângă atâtea altele, se pricepea și la moști. Și Mitică se întreabă: nu cumva Părintele se pricepe și la moști?

● Și se pare că într-adevăr Părintele se pricepe și la moști. Într-o scrisoare adresată nefericitului tată care vede cu disperare că acest copil când se va naște-dacă se va naște-vă fi socotit născut dintr'un tată de pripă, îl încurajează și-l dă sfaturi. El spune că în acest Comitet Național trebuie să intre Național-Tărăniști și Național-Liberali. Dar există Liberali în exil? se întreabă Mitică. IM Manzatti, dacă nu mă înșel, recunoștea existența sigură a 2 (doi) liberali: unul era bădrănuț Fărcășanu ca șef al Tineretului liberal și celălalt era tondrănuț Vintilică Brătianu, ca șef al bădrănuților liberali. Dar despre di Fărcășanu nu se mai aude nimic de vreme îndelungată iar di Vintilică Brătianu, după ce a fugit din Țară, a trecut ca un fulger prin Paris și a aterizat în America, unde s'a deșteptat total de partid, probabil din lipsă de partizani. Mai gătim eu unul despre care se spune că ar fi fost liberal, Nae Furlungeanu, dar nici despre el nu se mai aude nimic.

Atunci care's liberalii care ar putea

figura în Comitet? Nu să tale buricul copilului, căci de aceasta se va ocupa moașa, adică faimosul Constantinescu, ci pentru a fi vicepreședinte sau membru. Chiar în vremurile bune liberalii erau așa de puțini în lumea liberă încât, atunci când își țineau congresul anual, nu aveau nevoie să închirieze o sală și se mulțumeau cu o cabină telefonică. Poate e vorba de frații Brătianu de la Paris? Dar aceștia sunt fiii lui Gheorghe Brătianu care era un dizident al Partidului Liberal!

Cu Național-Tărăniștii se schimbă socoteala. Aceștia sunt mai mulți și pot înfrunța nu unul ci chiar două comitete. Celace într-adevăr vor să și facă. Dar Național-Tărăniștii sunt împărțiți în mai multe tabere: una e a celui di Penescu, nefericitul tată de care vorbeam, alta e a diu Rațiu de la BBC, alta e condusă de di Caraghiaur care afirmă că este șeful Tineretului Național-Tărănesc și în sfârșit una nu știm dacă e ultima e condusă de di Făget, care până acum nu s'a decise să se pronunțe pentru unul sau alții. Se pare că dăa stă în expectativă.

Și iată că di Rațiu-BBC a venit cu o bombă. În organul dale FRP, afirmă că el e șeful Național-Tărăniștilor din exil, aceasta cu aprobarea Partidului din Țară. Sustine că tot celace a făcut și face, are toată aprobarea Partidului din Țară. Nu spune, dar e logic că el îl consideră pe di Penescu un dizident. Deci, alt dizident. Și atunci întrebarea pe care și-o pune

Mitică este: Vrea care Părintele să moșnească un Comitet Național al dizidenților?

● Spuneam în altă parte că di Penescu trebuie să-și publice memoriile. Revin: e obligat să-și publice memoriile. Pentru a salva pe Iuliu Maniu. Și el nu poate fi salvat nici cu articole de gazetă și nici cu discursuri la Free Europe. Spunem și menția: Iuliu Maniu a dat dovadă de infanțism politic. La 1 August 1944 a izbucnit răscoala din Varșovia, condusă de generalul Bor Komorowski. Rușii se găseau la 10 km de Varșovia și de acolo nu s'au mișcat până când răscoala nu au fost masacrați de către Germani, adică după 63 de zile!!! S'ar putea afirma de către un strateg gen Basil Rațiu (alt Rațiu) că Rușii au oprit ofensiva din Polonia pentru a o începe pe acela de la Iași, pentru a "elibera" și pe "biciții" români, dar intervine o palmuitoare desmințire. Aliații nu au putut ajuta cu aviația pe răscoalați din Varșovia din cauza pierderilor prea mari: aveau nevoie de baze apropiate. Și au cerut Rușilor să le permită ca artoanele lor să aterizeze în Polonia natural ca ALIAȚI, în teritoriile "eliberate" deja, dar ALIAȚUL (?) rus a refuzat să dea această permisiune!!!

Și între 1 și 23 August, Iuliu Maniu pregătea marea acțiune politică de la 23 August. Și mințea Țara. El spunea să fie liniștită căci Rușii s'au schimbat și să alba încredere în el căci Roosevelt și Churchill nu vor face nimic în spațiul românesc fără să-l ceară avizul, adică aprobarea!!! Aceasta în timp ce Polonezii erau masacrați în Varșovia, în timp ce Rușii nu permiteau ca avioanele anglo-americane să aterizeze în Polonia și, în timp ce Stalin își bătea joc de intercesiunile lui Churchill ca să permită să fie ajutat Polonia, care nu luptase dincolo de Nistrul!!!

La o reuniune în Madrid, o Română povestea că a băut șampanie în seara de 23 August. Spunându-i că a săvârșit o eroare și că e vinovată, mi-a răspuns: "Fugi din de aici, eu sunt o femeie care n'am făcut niciodată politică. Soțul meu făcea, era manat. Și seful lui, Di Maniu, îi asigurase că totul va fi bine, ca totul e aranjat!"

Iuliu Maniu nu știa ce se petrecea în Anglia și nici ce gândește Churchill, dar oamenii lui o știau, adică Violele Tilen și celelalte caracude biblicele. El știau, trebuiau să știe că Polonia fusese dată cu mâinile și picioarele legate molohului rusesc. Nu era nevoie de făcut spionaj, deși-l făceau, ci de fapt publice. Churchill declarase în Camera Comunelor că Anglia nu și-a luat niciodată angajamentul să garanteze frontiera de Est a Poloniei!!! Atunci ce garantase? De ce-o împinse la război? Nu pentru integritatea Poloniei? Caracudele știau deci, dar nu-l spuneau nimic lui Maniu. Aveau legătură nu știm, ci permanentă, din chiar interiorul palatului lui Mihai Viteaz. La 4 Aprilie regimentul meu a fost imbarcat la Turnu Măgurele și a plecat pe Dunare cu direcția Galați. În același seară caracudele de la BBC anunțau această imbarcare. Până aici informația era justă, dar adăugau că vasele au fost scufundate, celace era probabil doar o dorință a lor, din fericire neîmplinită. Informațiile care plecau din interiorul palatului lui Mihai Viteaz la Londra, se întorceau imediat pe calea undelor și se opreau la Moscova. Deci lui Iuliu Maniu i se ascundea

adevărul și i se serveau gogoși pe care la rândul lui le servea Țarii!

Di Penescu a fost un apropiat al lui Iuliu Maniu. El cunoștea sigur aceste fapte, are date precise, și e obligat să le desvăleie pentru Istorie, să arate cine sunt vinovații. Iuliu Maniu trebuia salvat în fața Istoriei, el a fost înșelat, a fost mințit, și numai di Penescu poate s'o facă. Și repet: e obligat s'o facă.

● Dintr'o publicație românească din Paris, aflăm că mai multe societăți franco-anglo-americane sau cam așa ceva, i-au acordat unui oarecare Beza o medalie pentru servicii de spionaj în favoarea ALIAȚILOR. Și numita publicație se bucură de distincția acordată numitului român. Dar zisa publicație nu se gândește că printre ALIAȚI era și RUSIA SOVIETICĂ? Și nu se gândește că fructul acestei activități îl culegea direct și exclusiv această Rusie sovietică? Și rezultatul? Nu-l suportă di numitul Beza și Directorul publicației de la Paris și noi, și, mai ales, Țara întreagă? Admitând că acest Beza ar fi fost de bună credință, în fața rezultatului dezastruos ar trebui să-și pună cenzura pe cap și nu să se laude că a ajutat Rusia să ne înghită. I s'a dat o medalie? De ce se uită că lui Mihai Viteaz i-a dat Stalin însuși, o decorație. O decorație și nu o simplă medalie. Și pentru motive similare: ajutorul dat molohului ca să ne înghită. Numita publicație numește tinichele decorațiile ce-și acordă toți între ei sau le primește de la marea ALIAȚI, pe care Beza i-a servit atunci când avea nevoie de servicii lui. Publicația a evitat să se pronunțe până acum asupra decorației primite di Mihai Viteaz. Este sau nu o tinichea? Și dacă acela primit di Mihai Viteaz e tinichea, ce nume merită medalia primită de acest Beza, pentru servicii similare?

Nu doresc să intra în polemică cu publicația de la Paris, dar sunt lucruri care trebuiesc puse la punct.

● La pagina 18 din cartea "Derrota en la Victoria", de Jan Ciceanovski, citim: "Spuneți armatei dvs în Franța că suntem camarazi pe viață și moarte. Vom învinge împreună sau vom muri împreună". După lichidarea Poloniei de către Germania și vitorul aliat "democrat" Rusia sovietică, Polonezii au constituit la Paris un guvern prezidat de generalul Sikorski și o armată care lupta alături de francezi. Când Franța a încheiat armistițiul, atât guvernul cât și armata poloneză, s'au refugiat în Anglia. Generalul Sikorski i s'a făcut onoarea de a fi primit de însuși Churchill, care l-a adresat cuvintele dintre ghimile. Cum al și ținut cuvântul, presupun că au aflat-o toți BBC-știi Bnei și Co.

● Tot în numita carte, la pagina 162, Jan Ciceanovski care a fost ministru Poloniei în Statele Unite în timpul războiului, ne spune că a comunicat lordului Halifax, conversația unui militar aliat cu unul din membrii Mișcării militare sovietice, la Washington. Aceasta se întâmpla după un chef la toată, cu multă vodcă. Și iată care erau obiectivele de război ale Rusiei sovietice, conform afirmațiilor citatului militar rus: "Trebuie să stăpânim Europa orientală și centrală. Pentru cel Mare a urmări de-a această obiectiv. Vom controla Dardanelele, pentru că Strâmtoarele au fost o axioma a politicii rusești de 200 de ani. În Orientul mijlociu vom pune mâna pe Golful persic și-l vom expulza pe englezi din Indii. În Extremul

orient vom să revenim la frontierele din 1904, înainte de războiul ruso-japonez!"

Ați voi să mi se arate ce anume punct din planurile rusești a rămas încă neîmplinit? Și, mai ales, să ne spună Beza și Co. în ce mod s'au opus Churchill și Roosevelt, pentru aceste planuri să nu devină realitate? Și în ce lumină rămân afirmațiile lui Iuliu Maniu că Rușii s'au schimbat și că nimic nu se va întâmpla în spațiul românesc fără aprobarea lui?

N. S. G.

ECOURI

● Di Franz Schultack, redactorul gazetei "Der Donauschwabe", a fost decorat de către Președintele Republicii Federale Germane, Di Scheel, cu "Verdienst Kreuz am Bande des Verdienstordens der Bundesrepublik Deutschland".

Am mai vorbit și altădată de compatriotul nostru Franz Schultack. Adăgăm acum că acest cuvânt "compatriot" nu este o măgulire lipsită de temelie. În Țara de departe, Franz Schultack a frecventat școli românești deși nu era obligat s'o facă, iar în adolescență cel mai bun prieten i-au fost Românii, iar baza culturii sale poartă pecetea românească. "Deci a fost și este normal-ne spune el într-o scrisoare-să port Românii simpatie sinceră și neadrunchinată". Credem că nu e vorba numai de simpatie, ci de adevărată dragoste. Cu acești dragoste îi spunem, de aici dela "Carpații", că ne bucură și ne mândrește distincția-merităată fără îndoială-cu care l-a onorat Președintele Republicii Federale Germane.

EPIGRAMA

Vrem COMITET de luptă dăruia
Ca'n vremurile cu Tătarii.
Dar ca s'avem cine să lupte,
Hai să chemăm și... legionarii.

"Comitet de anvergură"
Intonează toți în cor,
De la Brutus la Penescu.
De la Rațiu până la "For".

LUI PAUL GOMA

Ieri, comunist; azi, dizident
Marxismu-i cales ce-am ales.
Pot spune toți că e "resistant".
Eu voi rămâne cea ce-am...

ACELUIAȘI

"Am terminat cu clanul lui Ceaușu.
O jur pe barba mea marxistă!
Sunt Dizident! Dar asta nu m'obligă.
Să părăsesc și barca comunistă!"

ȘI, TOT LUI

Chiar de scapi de Ceaușescu,
Trebuie să-ți dai obolul.
Că-i Verdeț, că e Burlică,
Cum e Turcul și pistolul!

Ilarion ALBU PETRICAN

REDACȚIONALE

A APARUT

VINTILA HORIA

DUMNEZEU S'A NĂSCUT IN EXIL

Roman

Premiu Goncourt 1960

EDITURA CARPATII
TRAIAN POPESCU
Calle Conde de Peñalver, 62, 4.
Madrid - 8

Au trecut optesprezece ani de la decernarea Premiului Goncourt romanului compatriotului nostru Vintilă Horia «Dumnezeu s'a născut în exil».

EPIGRAMA

Cui suferă de doctrină,
Leonid îi dă chinină.
Și, pentru pâinea zilnică,
Zece ani de muncă silnică.

I. BRAILEANU

CARPATII

REVISTA CULTURALA SI DE
ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL
APARE ODATA LA DOUA LUNI
SUB INDIRIJAREA UNUI COMITET
DE REDACTIE

Redacția și Administrația:
Calle Conde de Peñalver, 62, 4.
Teléf. 402 11 01 - MADRID-8

Correspondența:
Apariada 9.293 - MADRID (España)

Abonamente:
Anual 30 \$ USA
De susținere 40 \$ USA
Expedierea Avion plus 8 \$ USA

Optesprezece ani de glorie pentru genul literar românesc și de consacrare a autorului.

Scrisă original în l. franceza, lucrarea a fost tradusă de atunci în 14 limbi streine.

Editura Românească «CARPATII» dela Madrid, are acuma plăcerea de a oferi publicului românesc din afara Tării, prima versiune în limba română — coincidență sau confirmare — apărută tot în exil, dar cu speranța repatrierii ei curând în locurile unde Ovidiu a cunoscut amarul exilului, pe care Românii de azi îl împărtășesc în propria lor Țară.

CARPATII

Amintim cititorilor și abonaților în restanță, că lipsesc numai două numere pentru a încheia și anul al doilea de apariție al «CARPATII»-lor în noul format, astfel că ne permitem a insista să ni se trimită de urgență abonamentul sau contribuția benevolă, contrar fiind obligați a suspenda trimiterea Revistei.

REDACȚIA

EDITURA CARPATII ANUNTA

Au apărut:

ISTORIA ROMANILOR DIN DACIA TRAIANĂ, de A. D. Xenopol, vol. I, II și IV	18 \$ USA
ISTORIA LITERATURII ROMANE, de D. Murărașu, epuizat	4 \$ USA
NATIONALISMUL LUI EMINESCU, de D. Murărașu	8 \$ USA
POVEȘTI, de Ion Creangă, legat și bogat ilustrat	20 \$ USA
DACIA, de Vasile Pârvan	3 \$ USA
PRECURSORI, de Octavian Goga	3 \$ USA
ISTORIA PARTIDELOR, NATIONAL, TARANESC ȘI NATIONAL-TARANESC, de Pamfil Seicaru, vol. I, II	12 \$ USA
ISTORIA POLITICĂ ȘI MILITARĂ A RĂZBOIULUI ROMÂNIEI CONTRA RUȘIEI SOVIETICE, de General Platon Chirnoaga	8 \$ USA
KARL MARX: INSEMNAȚII DESPRE ROMÂNII, Texte inedite cu comentarii de Pamfil Seicaru	8 \$ USA
ȘTEFAN CEL MARE, VOIEVOD AL MOLDOVEI, de prof. Alexandru Boldur	8 \$ USA
ISTORIA DACIEI ȘI CONTINUITATEA DACOROMÂNĂ, de General Platon Chirnoaga	8 \$ USA
LE NID, UNITE DE BASE DU MOUVEMENT LEGIONNAIRE, de Faust Brădescu	8 \$ USA
POVEȘTI FĂRĂ ȚARĂ, nuvele, de Faust Brădescu, N. Novac și N. S. Goyora	8 \$ USA
UNIREA NAȚIONALĂ ÎN COMPLEXUL POLITIC EUROPEAN, de Pamfil Seicaru	8 \$ USA
DICTIONAR ROMÂN-SPANIOL, de Prof. Ion Protopopescu, rustică. Legat până	8 \$ USA
CORNELIU ZELEA CODREANU, DOUĂZECI DE ANI DE LA MOARȚE, de Gr. Manolescu, T. Popescu, etc	8 \$ USA
MOTA ȘI MARIN, DOUĂZECI ȘI CINCI DE ANI DE LA MOARȚE, de Prut și Scutoș, Marqués de Nantouillet, Blas Piñar, Gr. Manolescu	8 \$ USA